

Brassói Lapok

XL. évfolyam
47 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi február 28

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautóványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négy zeteentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király utca 56—58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LASSUK ZSILVÖLGYÉT!

A kisebbségi taps és a bécsi akasztófa

A szomszédban ledöntik az akasztófákat, megszüntetik a statáriumot, mentik a látszatot, ami alig menthető. A mi véleményünket mindenki ismerheti az ausztriai véres eseményekről. A demokrácia és a humánus szempontjait alkalmazzuk a megítélésekben: a kisebbségi magyarság legkorszerűbb és legrealisabb szempontjait. Most, ugyanebből a szempontból hazafelé van mondanivalónk a bécsi véres napok utóhangjaival kapcsolatban.

Kávéházi Konrádok és egyéb szaktekintélyek száján még mindig ott hörög az akasztottak utolsó jaja. Csámesognak rajta, nem engedik ki a fogaik közül, mintha beteges vágyakat etetnének vele. Nem is volna szavunk, ha csak szadisztikus kielégülésekről volna szó. Egyszerűen egy gondolatot beutálnók az illetékes szanatóriumba a bécsi megtorlás kéjenc feldicsérőit. Am ez a sűrűn, burkoltan, a sajtó egy részében is fel-felbukkanó jelenség megérdemli a komoly figyelmet, mert destruktív és romboló hatásában jelentéktelensége dacára is kárt és ártalmat okozhat.

A vélemény szabadság álláspontján állunk. Nem azt kárhoztatjuk a bécsi akasztásokat lennen, vagy burkoltnan dicsérők és a bécsi állami hóhérokhoz hasonlók hangos, vagy suttogó örömeiben, hogy kimondják azt, amit véleményüknek tartanak. Azt kárhoztatjuk, hogy az a véleményük, amit kimondanak. Mert aki ma ebben a közvéleményben kisebbségi magyarság léte a pártokat osztató, statáriummal kormányzó, akasztófaival büntető megtorlásnak helyesel, az vét a kisebbségi érdekek ellen, vét a humánus ellen. Rut visszaélés, sőt tovább megyünk, veszedelmes játék a tízzel ezeknek a kis Haynau-fióknak a részéről az, amikor arra használják, hogy destruálják és arculesapják a demokrácia lelkét. A weimari Németország biztosította szabadsággal éltek vissza így Hitlerék s fizették meg aztán ezért a szabadságért — ami nélkül sosem lett volna több az egész mozgalmukból, mint egy pár, a fennálló rend elleni izgatásért behörpítő izgága — azoknak az elveknél s pártoknak összetiprásával, amelyeknek létüket köszönheték. A bécsi Ausztriában is ugyanez történt mátkban. A demokratikus rezsim adta meg a szabadságot és lehetőséget a jobboldalnak arra, hogy megszervezhessék és fölfegyverkezessék s ezért — hálából — a demokratikus alkotmányt és rendszert aláaknázhassa. A weimari és a bécsi demokrácia elbukása inkább példa arra, hogy az extrém elemek miként tehetik csúfá és pocékká a demokráciát, ha idejében nem tér észre és idejében nem védekezik.

Ha választani kell a reakció vagy a demokrácia önvédelmi formája között, kisebbségi helyzetben élő nemzetiségek csak az utóbbit foglaltathatnak állást. Am kell hogy ez az állásfoglalás ne csak elméleti, de gyakorlati is legyen. Ne csak a kisebbik bajnak immel-ámmal kijáró fogadtatásban részesítsük a demokráciát, de igenis, helyeseljük, sőt biztassuk arra, hogy — ép alapelvei érdekében — erősen készüljön föl a védelemre, s ne habozzon a defenzíva eszközeihez nyulni ott, ahol létét veszélyeztetnék.

Azok a kisebbségi rajongók pedig, akik egy mondvacsínált és hazug objektivitás ürügye alatt Nagyváradról tapsolnak a berlini és bécsi tényeknek, jegyezzék meg maguknak, hogy ezzel a bukaresti tenyereket biztatják pofonra. És ezek a pofonok nem kormányozható, urak!

A kisantant nyomására

Franciaország nyíltan fellepett az olasz-magyar-osztrák blokk terve ellen

Most kezdődik a nagy külpolitikai tánc — Mussolini még kezében tartja a német ütőkártyát — Nagy tanácskozások Párisban

Starhemberg és Fey békéshangú nyilatkozata

Páris, február 27.

Suvich budapesti látogatása és az állítólagos olasz-magyar-osztrák politikai és gazdasági egyezmény ügye, amely olyan nagy lázba hozta egész Európát, most már egészen komoly vágyakra terelődött. Az eddig feltűnően enyhén viselkedő francia diplomácia vette kezébe a dolgot, új lendületet adva az amúgy is bőségesen termő következtetéseknek és magyarázatoknak.

A Suvich látogatásával kapcsolatos legelső

Németországot.

A későbbi jelentésekből már kiderült az is, hogy Mussolini kétfelé játszik. Az idegeskedő Németország felé eléggé megnyugtató olasz kijelentések hangzottak el arról, hogy Olaszország helyet tud szorítani a tervezetben annak a Németországnak, amely ezért lemond Ausztria csatlakozásáról s így biztosítja az osztrák állam függetlenségét. Kiderült azonban az is, hogy amíg Csehszlovákia Németországtól való félelmében támogatja a francia enge-

riumban s fejezze ki rosszallását az olasz-magyar-osztrák blokk tervével kapcsolatban.

A Paris Soir értesítése szerint a bécsi francia nagykövet utasítást kapott arra, hogy

a kisantant nevében is tiltakozzék, hangsúlyozva azt, hogy Franciaország keleti szövetségesei a legnagyobb nyugtalansággal figyelik azt, ami Budapesten, Bécsben és Romában történik.

LAZAS TANÁCSKOZÁSOK A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN

A francia tiltakozásból természetesen nem lehet még arra következtetni, mintha a francia kormány ezzel a tiltakozással befejeződött volna a szerepe ebben az ügyben és azt sem, hogy Mussolini most már leveszi napirendről az egész kérdést. Az igazi harc tulajdonképpen csak most kezdődött meg, ezt a harcot azonban most már teljességgel a nemzetközi diplomácia fogja megvívni. Franciaország szempontjából a helyzet nem változott meg, a német-osztrák csatlakozás kérdése ma is nagyobb veszedelem neki, mint az olasz-magyar-osztrák összefogás, viszont szövetségesei kívánságára mindent el kell követnie, hogy ez az összefogás a kisantant államokra nézve is elfogadható formában és összetételben alakuljon ki.

Vigyázni kell azonban egyébre is. Mussolini már megvilágította annak a lehetőségét a francia diplomácia előtt, hogy ő Ausztria függetlenségét meg tudja menteni esetleg Németország hozzájárulásával is, ez pedig azt jelenti, hogy a középeurópai gazdasági blokkhoz Olaszország mellett Németország is csatlakozhatna. Franciaországnak ezt a veszedelmet is ki kell védenie, akár másirányú engedmények árán is. Ebben a pillanatban még csak a diplomáciai előcsatározások kezdődtek meg Olaszország és Franciaország között. A francia külügyminisztérium azonban nagyon készül a döntő felvonulásra is. Vasárnap Barthou külügyminiszter magához kérte az olasz, spanyol és holland követeket, később pedig bevonta a tanácskozással a német követet is. A tanácskozásokról hivatalos jelentést nem adtak ki. Egyes hírek szerint a leszerelés kérdése és Eden körutazása volt a tárgyalások anyaga. Más hírek szerint azonban Barthou az osztrák kérdésben iparkodik tisztázni a helyzetet, akár a leszerelés kérdésén keresztül is, hiszen a dolgok annyi szállal függenek össze, hogy teljesen szétválasztani őket nem is lehet.

STARHEMBERG HERCEG ÚJRA NYILATKOZIK

Az új Ausztria tulajdonképpen ura, a Heimehr főparancsnoka, Starhemberg herceg új

KÖZÉPEURÓPA
ÚJ POLITIKAI
TÉRKÉPE

Suvich olasz külügyi államtitkár budapesti tárgyalásai után az egész világsajtó arról számolt be, hogy Olaszország, Magyarország és Ausztria hármasszövetséget kötöttek. A fenti térképvázlaton jól áttekinthetők a régi és újabb közép- és kelet-európai érdekszövetségek. A három kisantantállam (szürke-árnyékolás), a nemrég, nyíltanított Balkanszövetség (világos alapon vízszintes vonalak) és végül az olasz-magyar-osztrák szövetség (fekete).

jelentések elég világosan adták hírül, hogy Franciaország bizonyos szempontból lekötötte magát az olasz külpolitikai elképzelésekhez, miután a francia kormány is belátta, hogy Ausztria helyzetében csak két megoldás lehet: a Németországhoz való csatlakozás, amitől Franciaországnak érthetően félnie kell, vagy pedig Mussolini tervének végrehajtása, Ausztria függetlenségének biztosítása. Az ügykapcsolatban a francia kormánynak és diplomáciának csak az volt a kívánsága, hogy Olaszország az új középeurópai gazdasági tömörülésbe vonja bele a kisantant-államokat, viszont minden körülmények között hagyja ki

dékenységet Mussolini felé, a másik két kisantant-állam nem akar hallani az olasz-osztrák-magyar összefogásról, annak semmiféle formájában.

Ilyen előzmények után valóban hatalmas feltűnést keltett az a hír, hogy

a francia kormány kilépett semlegességéből és szinte váratlan erővel lépett föl az olasz tervvel szemben.

A Paris Soir nagy feltűnést keltő jelentése szerint Barthou francia külügyminiszter utasította Franciaország bécsi nagykövetét, Clauselt, hogy jelentkezzék az osztrák külügyminiszter-

Tessék kivágni és eltenni!

15. sz. SZELVÉNYa B. L. februári
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 februári havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltatandók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

nyilatkozott. Ezuttal a Petit Parisien című francia lap bécsi tudósítóját fogadta s talán nem is véletlen, hogy éppen francia lapban mondotta el azokat, amiket mondott.

Starhemberg herceg hozzán fejtette, hogy tulajdonképpen Németország és Ausztria között nincs olyan nagy ellentét, hogy a kibékülésről ne lehetne szó. Ausztria komolyan akar a Németországgal a békét, de természetesen csak azzal a feltétellel, hogy Németország elismeri Ausztria függetlenségét s nem is tesz kísérletet beolvadására.

Azután a zsidó kérdéssel is beszélt a herceg. Szerinte az új osztrák rendszer távolról sem akarja kikapcsolni gazdasági és politikai munkájából a zsidóságot. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban mindössze annyit akar elérni, hogy az osztrák életet az osztrákok irányítsák s a zsidók ne juthassanak túlzott hatalomra.

A nyilatkozat végén újra visszatért az osztrák-német kérdésre. Szerinte a helyzet ma már nagyon világos és áttekinthető. Ausztriának szembe kell néznie a pusztító valósággal. Az osztrák nép csak kettő között választhat: vagy elfogadja minden politikai elgondolással együtt a Heimwehrt, vagy pedig menthetlenül be kell olyadnia a német nemzetiszocializmusba, ami pedig függetlenségének feladását jelenti.

UJABB KÖZELEDŐ HANG A NEMZETISZOCIALISTÁKHOZ

Fey osztrák belügyminiszter vasárnap a Burgenlandot látogatta meg, azt a területet, a hol az osztrák nemzetiszocialisták feltűnően erősek. A miniszter Kismartonban tartott nagy beszédet s ez a beszéd megint jellegzetes megnyilatkozás volt.

Fey örömmel állapította meg, hogy az osztrák nemzetiszocialisták most már sokkal higgyék, belátóbban viselkednek. Belátták, hogy a kormány oldalán van a helyük. A kormány pedig igazi örömmel fogadja ezt a közeledést és szívesen nyújtja jobbát a nemzetiszocialisták felé, ha a közeledés komoly és őszinte. Ausztria jelenlegi politikai helyzetében a kormánynak erősnek kell lennie s éppen ezért nem szabad elfutnia semmiféle rendbontó szándékok. Ha a nemzetiszocialisták ezt nem értik meg, újra csak szemben találhatnak magukat a kormány erejével. Az újabb harcok azonban semmi célja és értelme nem volna. A nemzetiszocialisták fontos szerepet találhatnak a kormány támogatása során.

TOVÁBB FOLYTATJA DOLLFUSS A TISZTOGATÁST

A bécsi kormány egyébként a megkezdett lendülettel folytatja Bécs és a tartományok megtisztítását minden szocialistagyanus egyéntől. Legújabbán letartóztatták a Radiowelt magyar főszerkesztőjét, Ladányi Ármint és Havas Jenő reklámvállalat-tulajdonost. Mindezeknek kapcsolatai voltak a szocialistákkal s így az a gyanú merült fel, hogy szerepük lehetett a forradalom előkészítésében.

A régebben letartóztatott Roboz Imrét és Garbai Sándort — hírek szerint — kiutasítják Ausztria területéről. Elítélni nem lehet őket, mert nem sikerült bebizonyítani, hogy szerepük lett volna a felkelésben.

Visszaszorítja a Heimwehr a keresztényszocialisták is. A párt vasárnap ülést tartott Pürkersdorfban. A gyűlésen Czernak elnök bejelentette a párt közeli feloszlását.

A szocialisták felkelésének előkészítésével kapcsolatban különben az Új Nemzedék című budapesti lap bécsi tudósítója rendkívül érdekes adatokat közöl. Jelentése szerint az osztrák rendőrség megállapította, hogy a felkelésre való szervezkedést tulajdonképpen Wedgwood ezredes, angol alsóházi képviselő indította el, aki már régen tartotta az összeköttetést az osztrák és csehszlovák szocialistákkal. Wedgwood ezredes két hónappal ezelőtt Bécsben járt, majd innen Prágába utazott s a felkelés egész tervét megtárgyalta ugy Bécsben, mint Prágában. A terv az volt, hogy az osztrák szocialisták puccsal kísérik meg a hatalom teljes átvételét s ebben segít nekik a csehszlovák szociáldemokrácia is, amennyiben a

harc kitörésének hírére azonnal nagy segédszerepeket indít Ausztriába. Ezek a segédszerepek elmaradtak s ezért veszett el a felkelés.

Wedgwood ezredes szerepének tisztázására valószínűleg diplomáciai lépések történnek.

SUVICH MOST MÁR CSAKUGYAN HAZAUTAZOTT

Ide, az osztrák kérdéshez tartozik még az a jelentés is, hogy Suvich olasz külügyi államtitkár végre hazautazott. Jelentették, hogy Budapestről nem ment egyenesen haza Rómába, hanem Bécs feléült vonatra s aztán ki is szállott Bécsben.

Természetes, hogy a nemzetközi diplomácia

ezt a műsoron kívüli bécsi „kiugrást” is nagy figyelemmel kísérte. Suvich azonban nem ült sokáig az osztrák fővárosban. Dollfussal azonban találkozott. Dollfuss maga kereste föl s aztán a legközelebbi vonat indulásáig Suvich tájékoztatta az osztrák kancellárt a Budapestben elért eredményekről.

Szombaton este aztán újra vonatra ült az olasz külügyi államtitkár, aki jelenleg Európa legérdekesebb politikusa és most már egyfolytában utazott hazáig.

Vasárnap nem jelentkezett Mussolininál. Jelenleg ugyanis Eden angol főpecsétőr is Rómában tartózkodik. Mussolini hétfőn délután öt órákor fogadta Edent s csak azután kért beszámolót Suvich-tól.

Már az újjászervezett kormány tartott minisztertanácsot**Titulescu állapota javul**

Bukarest, február 27.

A liberális kormány részleges átszervezése, amelyről már napok óta rebesgettek mint nemrégiben hirt is adtunk róla — hétfőn gyors végrehajtást nyert.

Az új miniszterek: Costinescu dr. volt bukaresti alpolgármester, a liberális-párt egyik vezető tagja, aki a munka- és közegészségügyi tárcát vette át, Teodorescu volt vasúti vezérigazgató, aki ipar- és kereskedelemügyi miniszter lett és Xen, ugyancsak neves liberális politikus, aki mint tárcacseréjéről szóló rendeletet. Az újjászervezett kormány már hétfőn minisztertanácsot tartott, amelyen fontos ügyeket akarnak megbeszélni.

Titulescu külügyminiszter állapota hétfői jelentések szerint, örömdetesen javul. Hőmérőjele csökken és a fülbántalmak mulóban vannak.

Elfogták Kulcsár Tibort, a régóta körözött nagyváradi betétkönyvhamisítót

Egy pechesen végződött szélhámosság iuttatta rendőrkézre Kulcsárt, aki álnév alatt élt Kolozsváron

Kolozsvár, február 27

Hetekkel ezelőtt az egész budapesti és a romániai sajtó is sokat foglalkozott egy rejtélyes betétkönyvhamisítási esettel, amelynek középpontjában Kulcsár Tibor nagyváradi nyomdász állott. A budapesti rendőrség megkeresésére a nagyváradi rendőrség bünyügyi osztálya országos körözést indított a közben nyomtalanul eltűnt Kulcsár kézrekerítésére, egy detektív leutazott Bukarestbe is, mert a szélhámosság állítólag odamennékült. A nyomozásnak azonban egészen vasárnap estig semmi eredménye nem volt, míg véletlenül,

egy újabb szélhámosság révén a régóta keresett nagyváradi betétkönyvhamisítót a kolozsvári rendőrség menekülés közben mégis csak elfogta.

Kulcsár letartóztatása egészen detektívfilmből illő körülmények között játszódott le. Annak előzményeiről a következő jelentés számol be:

Különös üzet a svájci frankokkal

A kolozsvári Ferenc József-utón áll az Uránia-palota, amelynek emeletein több magánlakás van. Az egyikben lakik özvegy Jakob Izraelné. Hetekkel ezelőtt igen rokonszenves külsejű ur vett ki nála egy szobát. Az új lakó Horváth Jenő néven ott lakott néhány hétig s körülbelül 7 nappal ezelőtt elköltözött. Nem volt egyáltalán feltűnő, vagy szokatlan eset.

Vasárnap aztán beállított Jakob Izraelnéhez a nem rég elköltözött Horváth Jenő. Rövid udvariaskodás után azonnal a tárgyra tért:

— Van 2 ezer svájci frankom s szeretném azonnal értékesíteni. Megveszi-e a nagyságos asszony?

Volt háziasszonya örömmel kapott az alkalmon s azonnal meg is egyezett Horváth urral aki 72 ezer lej ellenében hajlandó volt a birtokában levő 2 ezer svájci frankot azonnal lejre átváltóztatni.

Jakobné erre kinyitotta pénzszerkezetét s leolvasta a 72 ezer lejt. Horváth ur pedig nagy sietve összeszedte a pénzt, aztán benyúlt a zsebébe és kivett egy kisebb bankjegyeket, amely látszólag csupa svájci frankokból volt összeállítva. Nem is várta meg, hogy volt háziasszonya, szokás szerint, átváltsa a bankjegyeket, hanem kurtán köszönt és ami-

miniszter, kiváltak a kormányból.

Az új miniszterek hétfőn dében fél 1 órákor Tatarescu miniszterelnökkel együtt megjelentek az uralkodónál és letették kezeihez az esküt. A hivatalos lap hétfői száma már hozta a kinevezésükről és Sassu tárcacseréjéről szóló rendeletet.

A kormányát szervezéssel kapcsolatban különben hírlak, hogy a párt egyes köréi, különösen a fiatalok, elégedetlenségüket fejezték ki afelett, hogy olyan párttagokat ültettek be a bársonyszékbe, akik az utóbbi időben nem jártak elől a pártharcokban.

Az újjászervezett kormány már hétfőn minisztertanácsot tartott, amelyen fontos ügyeket akarnak megbeszélni.

Titulescu külügyminiszter állapota hétfői jelentések szerint, örömdetesen javul. Hőmérőjele csökken és a fülbántalmak mulóban vannak.

lyen gyorsan csak lehetett, kísietett a szobából.

Az özvegy zavarba jött s néhány pillanatig értelmetlenül nézett a szinte menekülésszerűen távozó férfi után, de azután roszat sejtve, kezdte forgatni ujjonnan szerzett svájci frankjait. Akkor vette észre nagy rémületére, hogy Horváth ur olyan bankjegyeket nyomott a markába, amelyben csak alól és felül volt egy-egy kisebbbértékű svájci bankó. Az egész köteg egyébként értéktelen papírszeletekből állott.

Gyors és szenzációs eredmény

Az özvegy azonnal a rendőrségre sietett és volt lakója ellen megtette a szabályszerű feljelentést. A rendőrségen azonnal intézkedtek a ravasz trükkkel dolgozó szélhámosság üldözésére. Arra az álláspontra helyezkedve, hogy valószínűleg Bukarest felé vehette útját az agyafurt Horváth ur, Chisa detektív kiküldötték Apahidára. A kolozsvári rendőrség jól tippelt. Még vasárnap este megérkezett Chisa detektív s magával hozta a szökevényt.

Horváth Jenő ugyanis, amikor kimennekült az Uránia-palotából, azonnal gépkocsiba vágta magát és Apahidára hajtatott. Ott 500 lejt adott a gépkocsi vezetőjének. Maga pedig jegyet váltott Bukarest felé.

Elutazni már nem tudott, mert Chisa detektív a megadott személyleírás alapján ráismert és letartóztatta.

HORVÁTH JENŐ AZONOS KULCSÁR TIBORRAL

A peches valutaüzért a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztályán természetesen vallatásra fogták. Rövidesen kiderült, hogy a rendőrség nagyon jó fogást csinált Apahidán, mert nemcsak az özvegy tolvaját csípték el személyében, hanem a budapesti és a nagyváradi rendőrségtől már hetek óta körözött Kulcsár Tibort is, a nagystíliú betétkönyvhamisítót is.

Horváth Jenő tudniillik hetekig élt Kolozsváron és senki sem gyanította, hogy azonos az országszerte keresett Kulcsárral.

Most már semmi akadályja sem lehet annak, hogy a nagy port felvert betét-

Primeros
GUM.²
használata —
szerelmeseik boldogsága!

könyvhamisítási bűnygy részleteit tisztázzák, miután megkerült a tettes: Kulcsár-Horváth, aki igen ügyesen el tudott rejtőzni a kolozsvári rendőrség elől s talán mai napig sem került volna kézre, ha ezt a kis valutaüzletet nem csinálja ilyen bal-szerencsével.

Kulcsárt, aki a háboru alatt tartalékos főhadnagy volt, majd tisztviselő s legutoljára nyomdász lett, kihallgatása után valószínűleg átadják a nagyváradi rendőrségnek is, hogy a nagyszerű betétkönyvhamisítás kulisszatitkairól vallatásra fogják.

A hadügyminiszterium értesítése a sorozás. köteles ifjak részére

Bukarest, február 27.

A hadügyminiszterium sorozási osztálya az alábbiakat közli ama 1935 korosztálybeli (1913-as születésű) ifjak sorozására vonatkozólag, akik más helyen laknak, mint a Hadkiegészítő Parancsnokság (Cercul de Recrutare), amelyhez tartoznak:

Az 1935-ös korosztállyal sor alá kerülő ifjak, akik nem szülőhelyükön laknak, sor alá állhatnak annál a hadkiegészítő parancsnokságnál, ahol lakhelyük van. Az intézkedés segíteni akar az ifjaknak, hogy sor alá állhassanak külön költség és idővesztés nélkül.

1. Ezen kedvezményben csak azon ifjak részesülnek, akik anyakönyvi kivonattal, avagy törvényszéki végzéssel be igazolják, hogy 1913 évbéli születésűek. Ezen ifjak kötelesek a születési anyakönyvi kivonat avagy törvényszéki végzés mellett még a következő okmányokat bemutatni: a) a közigazgatási hatóságok által kiállított, személyleírással és fényképpel ellátott személyazonossági igazolvány, vagy szákkönyvecse az iparosifjaknál, az illető szervezet által kiállítva, szintén személyleírással és fényképpel, b) állampolgári bizonyítvány, c) a bejelentő hivatal törzslapmáslata, avagy igazolvány a munkaadótól, intézménytől, vagy iskolától, ahol az ifju alkalmazásban áll, annak megállapítása végett, mióta tartózkodik a helységben, d) nyilatkozat aláírása, amely szerint nem sorozták más hadkiegészítőnél és tudomást szerzett a család részére előírt büntetésekről.

Azon ifjak, akik más hadkiegészítőnél kerülnek sorozásra, vagy más korosztályokból kiharadtak, nem jelentkeztek, vagy más korosztálybeli szökevények s a kik ezen az úton akarják rendbehozni katonai helyzetüket, család gyanánt kezelteknek és a sorozási törvény 81. szakasza értelmében 4 hónaptól 1 évig terjedő büntetésben részesülnek. A kiállítandó nyilatkozatokban megjegyzendő a pontos lakcím is, hogy a behívó az új lakásra küldhető legyen.

2. Nem vonatkoznak fenti rendelkezések azon ifjakra, akik felmentést kértek mint családfenntartók s akik a születési helyen levő hadkiegészítőnél állnak sor alá.

Az ifjak, akik születési helyük helyett lakóhelyükön akarnak sor alá állni, kérésükkel el idejében a fenti okmányokat, különben elesnek ettől a kedvezménytől.

Simán folyt le a londoni éhségmars

London, február 27.

A vasárnapi londoni éhségfelvonuláson 15-20 ezer munkás gyűlt össze a Hyde-parkban és vonult fel tüntető menetben. A tüntetőket természetesen hatalmas kíváncsi tömeg is követte.

A felvonulás utirányán sokezer rendőr örködött, rendzavarás azonban sehol sem történt. A szónokok nyolc emelvényen támadták a kormány új javaslatát, amely a munkanélküliek segélyezését jelentősen csökkentené. A hatalmas felvonulás végül határozati javaslatot fogadott el, amelyben követeli a kormány javaslatának azonnali visszavonását és a 40 óras munkahét bevezetését, hogy a munkanélküliek munkához juthassanak.

Megint a Bernády-kérdés

Ujabb izgalmak a marosvásárhelyi magyarság körében

Marosvásárhely, február 27

A marosvásárhelyi közigazgatási viszonyok furcsa és kisebbségi szempontból tragikomikus színjátékáról már többször beszámolt a lap hasábjain a sorok írója, kár lenne tehát azoknak előzetes ismertetésével újabb fájó sebeket felleleveníteni.

Az ügy érdeménél kezdve: A marosvásárhelyi városi tanácsosságok koncáért megindult mindenképpen furcsa és jellegzetes harcban, két időközi bizottság között, a második számú egy látszik a szerencsésebb, vagy mondjuk a protekciósabb győzött. Ennek az élén dr. Cretu Nicolae iskolaigazgató áll.

Amikor ez a bizottság — néhány héttel ezelőtt — átvette a marosvásárhelyi városi torony alatt a hatalmat, akkor az időközi bizottság magyar tagjai: Radó Sándor, Szigyártó Gábor, dr. Biró István és sorrendben utolsó, de úgy jelentőségben első dr. Bernády György, a többszörösen volt marosvásárhelyi főispán és polgármester, szintén sértődötten kivonultak a marosvásárhelyi városházáról.

A második, azaz a jelenlegi időközi-bizottság ekkor felvette a tárgyalások fonalát a Magyar Párttal, hogy a marosvásárhelyi magyarságnak járó négy bizottsági helyét betöltsék, de egyúttal azt is kijelentette, hogy dr. Bernády Györgyvel a bizottság nem hajlandó együtt működni és így annak helyére a magyarpárti tagozat más jelöltet nevezzen ki.

A kérdés mindenestre különös volt. Akkor, amikor a magyarság érdekeinek megvédéséről van szó és amikor a Magyar Párt dönt a jelöltek felett, furcsa színben tünt fel az interimár-bizottság kivánsága, amely dr. Bernády személyét mellőzni kívánta.

Az első tárgyalások tehát emiatt végződtek kudarccal. A Magyar Párt következetesen arra az álláspontra hivatkozott, hogy nem tűr belügyeibe beleavatkozást.

A Magyar Párt, amely most már presztizskérdést csinált ebből az ügyből, központját is megmozgatta. Dr. Willer József képviselő, a magyar parlamenti csoport főtitkára, a maga részéről szintén eljárt a furcsa határozat megváltoztatása ügyében, azonban a helyi tagozathoz intézett levelében küldetése eredménytelenségéről volt kénytelen beszámolni, mert — mint írta — Bogdan-Duica kolozsvári egyetemi tanár, a marosmegyei liberális szervezet elnöke ragaszkodott ehhez a feltételhez, mert úgy tudja, hogy Bernády dr. frontot csinált és szolidaritást vállalt az első számú interimár bizottság elnökével, Nae Jonescu képviselővel, aki, a jelek szerint, nagyot esett most a pártban.

Tárgyalások, nyilvános és kevésbé nyilvános, izgatott és kevésbé izgatott hangú értekezletek burjánzottak fel ennek az ügynek a nyomán a székely fővárosban és a polgárság immár két párt-ra oszlott és két szempontból lakmározott a Bernády-ügy kulisszamögötti és kulisszákelőtti csemegéin.

Végül is a napokban döntés történt a tengeri-kigyóként kezelt Bernády-kérdésben, olyan döntés, amely méltán érdekódést kelthetett.

Bernády György, a tehetséges, rutinos politikus az egyik magyarpárti értekezleten visszalépett a jelöltségtől és ekkor a Magyar Párt, az ő helyébe dr. Fekete Gyula ügyvédet jelölte. Ilyenformán látszólag a kecske is jól lakott és a káposzta is megmaradt. Bernádyt, akinek nagy tábora van a városban, nem kellett megbántani, viszont a magyar tanácsosok is belekerülhettek az interimár-bizottságba.

A megoldás, mint fentebb hangsúlyoztuk, azonban, csak látszólag volt békés.

Bernády pártja bosszút és megtorlást sürget.

Szélteben-hosszában kolportálják, hogy Bernádyval igazságtalanság történt, nem akarják elismerni a Magyar Párt elnöki tanácsának határozatát és nagygyűlést, nyilvános nagy leszámolást követelnek.

És ez a kérdés, amely talán ismét szét szakítja az alig pár hónappal ezelőtt egy-

gyé forrott marosvásárhelyi kisebbségi pártot, súlyos harcot idézett elő.

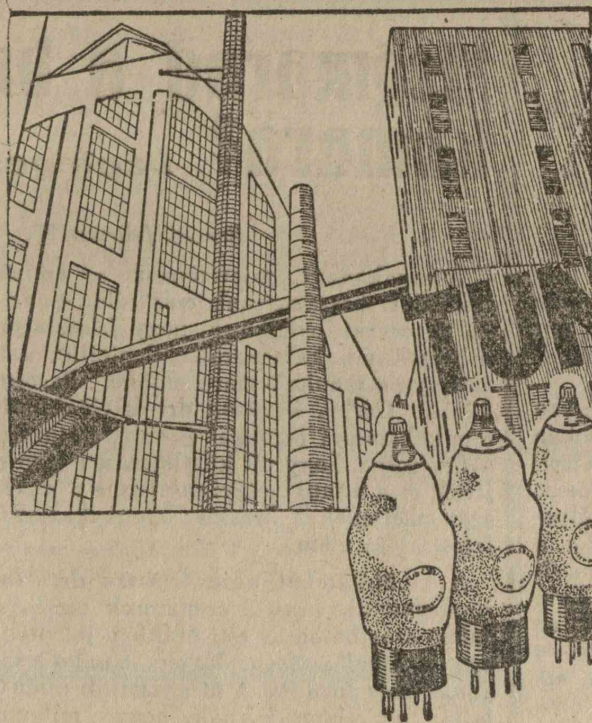
Két marosvásárhelyi napilap egész oldalakat, az ólomkatonák ezredeit vonultatja fel egymás ellen ebben a nem mindennapi érdekességű harcban, amelynek középpontjában Bernády György dr. áll.

*

Nem akarunk ebbe a harcba beleavatkozni, de ennyi kívánczok: Kétségtelen, hogy a Magyar Pártot és Bernádyt is sérelem érte. De ha arra az álláspontra helyezkedtek, hogy elfogadják a kínálkozó megegyezési módot, akkor tessék állani.

Ha feladták az ügy elvi részét, személyi kérdések miatt, kár szelet vetni.

(b. b.)

TUNGSRAM

Ez a név csúcsteljesítményt jelent a modern kutatásban és rádiótechnikában. Ha a készülékének teljesítménye csökken, cserélje ki fáradt csöveit a legmodernebb életerős TUNGSRAM típusokra és régi készüléke újjászülhetik.

Pokolgép az expresszen

Fel akarják robbantani a Szófia felé robogó Orient-expressz vonatát

Szófia, február 27

Az Orient-expressznek ama szerelvényén, amely vasárnap a bolgár főváros felé tartott, az egyik kocsiában a vonaton utazó utasok gyanú ládára lettek figyelmesek. Még Szófia előtt átkutatták a titokzatos ládát, amelynek gazdája egyáltalán nem jelentkezett s leírhatat-

lan megdöbbenéssel állapították meg, hogy a gazdtalan ládában 4 pokolgép van.

A bombákat aztán lerakták az expresszről, amelynek utasai nagy izgalom között folytatták utjukat. A nyomozás első óráiban a hatóságok 6 gyanús embert már őrizetbe is vettek.

A kolozsvári hadbíróóság három hónapra ítélte Szabó Tibor szaniszlói lelkészt

Kolozsvár, február 27.

A kolozsvári VI. hadtest hadbíróósága hétfőn délelőtt tárgyalta le Szabó Tibor szaniszlói református lelkész ügyét. Annak idején már ismertettük az ügy előzményeit. Szabó tiszteletes május 10-én, az egyesülés tüneményén tartott istentisztelet alkalmával beszédet mondott s beszédének némely szakaszát a helyi csendőrség államellenes izgatásnak minősítette. Azután házkutatást is tartottak a lelkész lakásán s ekkor egy magyar nemzetiszínű lobogót találtak a padláson.

A hétfői tárgyaláson felolvasott vádirat elősorban azt írta Szabó tiszteletes terhére,

hogy beszédében nem nemzeti örömmünnepek, hanem gyásznapiak nevezte május tizedikét.

A védelem pedig azt igyekezett kimutatni, hogy Szabó nem követett el bűncselekményt, mert beszédét egy évvel ezelőtt kiadott könyvből vette. A könyv szerzője ellen pedig eddig még nem indítottak eljárást államellenes izgatás címén.

A hadbíróóság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely Szabó tiszteleteset bűnösnek találta és

3 hónapi fogházra, valamint 2 ezer lej pénzbírságra ítélte.

Az elítélt lelkész fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Rövidesen nyilvánosságra kerül a végleges moratórium-törvény

A Curentul értesülése szerint 50 százalékkal csökkentik a mezőgazdasági tartozásokat

Bukarest, február 27.

Lapunk más helyén közöljük a moratóriumot meghosszabbító új törvény teljes szövegét, amihez pótlólag a következő újabb jelentések járultak:

A szenátusban még szombaton estefelé a kormány hirtelen felbeszakította a trónfelirat vitáját és benyújtotta a törvényt, a melyet a szenátus sebtében meg is szavazott.

A nemzeti-parasztpárt nem is mulasztotta el az alkalmat, hogy a gyors törvényhozással miatt lármát ne csapjon. D. R. Joanişescu volt nemzeti-parasztpárti munkaügyi miniszter tiltakozott az ellen, hogy a javaslatot meglepetésszerűen nozzák elő. Előbb meg kellett volna hallgatni az ellenzék és a politikai vezetőszemélyiségek véleményét. Ekörül szóharc támad Joanişescu és Tony Iliescu elnök, valamint Antonescu Viktor igazságügyminiszter között. Antonescu kimutatja, hogy meglepetésről szó sincs, hiszen az egész törvény lényegében nem egyéb, mint a novemberi moratórium további meghosszabbítása. A tervezetet azután felolvassák.

A törvény lényegében tényleg fenntartja és június elsejéig meghosszabbítja a jelenlegi állapotot. Ugyanazokat az intézkedéseket tartalmazza, mint az 1933 november végén megjelentetett meghosz-

szabbító rendelet, amely szintén az 1933-as áprilisi törvény 1, 4, 5 és 6. szakaszában felsorolt összes adósokra vonatkozott. Az általános jellegű moratórium — és a bizonytalanság — tehát 3 hónappal kitolódott.

A NAPOKBAN JÖN AZ ÚJ TÖRVÉNY — 50 SZÁZALÉKOS ADÓSSÁGCSÖKKENTÉSEL?

Újabb jelentések szerint a kormány állítólag már a napokban be akarja nyújtani a végleges adósságrendezési javaslatot, hogy bőségesen legyen idő annak megvitatására. Ezzel kapcsolatban a Curentul úgy értesül, hogy a kormány és a Nemzeti Bank közti tárgyalások a konverzió kérdéséről eredményesen befejeződtek. Dumitrescu Grigore bankkormányzó közölte Slavescu pénzügyminiszterrel, hogy a jegybanknak semmi kifogása az ellen, hogy a mezőgazdasági adósságokat 50 százalékkal lesszálják.

Mindenestre az államnak is részt kell vállalnia a lesszállítás által okozott veszteségből s a költségvetésbe fel kell venni körülbelül 400—500 milliót 10 évre, annak a kárnak a fedezésére, amelyet a Banca Naţională a mezőgazdasági válságtérce révén szenved.

Egyéb részlet a készülő végleges adósságrendezésről még nem szivárgott ki.

Hatszáz halász borzalmas tragédiája

Tiflisz, február 27.

Vasárnap reggel a Káspi-tó partjához közel megrendítő halászdrama játszódott le. A befagyott tó jegére csapatostól vonultak ki a közeli falvak halásza, akik hatalmas léceken át engedték le hálójukat. A szárazföld felől meleg szél fújt s ez rengeteg embert sodort borzalmas veszélybe. A meleg szél hatása alatt ugyanis egy hatalmas jégmező leszakadt és elváltva a partot övező jégkórétól, befelé sodródott a szélvihartól felkorbácsolt tavon.

Az uszó jégtáblán 400 halász tartózkodott 190 kiséítő emberrel együtt. Mielőtt a partról segítségükre sielhetek volna bárkák és csónakok, a jégtábla már eltűnt a viharos tó hullámain.

A borzalmas szerencsétlenségről azonnal értesítették a szovjethatóságokat, amelyek a lakosság kérésére a Sztalin jég-törő páncélos kiűzték a végveszélybe jutott halászok felkutatására. A jég-törő azonban nem ért el eredményt, mert időközben a jégtábla, közel 600 utasával együtt nyomtalanul eltűnt. A szovjethatóságok most repülőgépeket küldtek ki a Káspi-tóra sodort jégtábla felkutatására. Lehet azonban, hogy a halászok miatt a jég darabokra töredezett és elolvadt a meleg szél hatása alatt s ebben az esetben a szerencsétlen emberek megmentésére semmit sem lehet tenni.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitzitja az emésztőszerveket. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicserik.

Izgalmas harc a forgalmi rendőrrel Budapest legforgalmasabb pontján

Budapest, február 27.

Vasárnap délután izgalmas jelenet játszódott le a Rákóczi-ut és a Nagykörút sarkán. A közlekedési rendőr éppen tilosra állította a gyalogos jelzőlámpát és jelt akart adni a gépkocsik és más járművek indulására, amikor a fegyverezett tömegből kivált egy fiatal nő és hetykén nekivágott az uttest tulsó oldalának. A rendőr azonnal megállásra szólította fel, a bátor és vállalkozó szellemű fiatal hölgy azonban odakiáltotta a rendőrnek:

— Ha felakasztja magát, akkor is át-megyek most a tulsó oldalra.

A forgalmi rendőr utána szaladt, hogy feltartóztassa, de a fiatal nő szembeszállt vele és mellbevágta.

Az utca két oldalán várakozók tömegéből többen a rendőr segítségére siettek, de a harcias nő ezeket rugásokkal és karmolásokkal fogadta. Nagy nehezen megfékezték és leigazoltatták. A kalandoszmás fiatal nő Faragó Klári, áruházi pénztárosnő. Bekísérték a főkapitányságra, ahol megindították ellene az eljárást kihágás és hivatalos személy ellen alkalmazott erőszak miatt.

KORTÁRS A BARRIKÁDOKON

Írta: Halász Sándor
I. Seregszemle

Tizenöt-husz nap, a mai irammal mérve és annak sebességére átszámítva, már szinte „történelmi fávlat”. Tizenöt-husz nap távlatából már le szabad mérni, mit is csinált voltaképpen Kortárs a barrikádokon?

Ezalkalommal és előjáróban ne legyen arról szó, hogy Kortárs a barrikádokon mit végzett, csak annyiról, hogy mit csinált. A felelet itt könnyű és mindössze egyetlen tömönlat: Kortárs ölt. Szabályosan, amint elő van írva és szabályosan, a hogyan az évezredek során már annyiszor csinálta: megölte a felebarátját. Kain óta etekintetben sehol semmi újum: az emberek ölik egymást. Egyideig szóval és tettel gáncsolnak, enyhén és szelíden, azután intézményesen nehezítik az életet, durván és tekintet nélkül, hogy a végén azután öljenek, ahogyan már — atavisztikus ösztöneikre hivatkozással — minden alkalommal ölni szoktak. Párisban sem történt egyéb, Bécsben sem. És ahol ezután történni fog, ott sem történik az eredmény szempontjából semmi rendkívüli és szokatlan.

Ilyenkor azután Daladier helyett Doumergue, Flandin helyett Cheron jön, esetleg Dollfuss helyett Starhember, vagy egyenesen Habichtot importálják. Mind egy. Nem a következmények láncolatán itt a hangsúly, hanem magán Kortáron, aki akárcsak a francia forradalomban, vagy még korábban — talán Miltiades idejében — megjelent a barrikádokon. A hangsúly magán a mentalitáson van, a melyre hivatkozással ma már éppen olyan magától értetődően jelenünk meg az utcán és kézigrántással a kezünkben, mint alig husz-harminc esztendővel ezelőtt a mágnes-kaszinóban, vagy a kuglizóban.

Valahogyan egyre inkább az az ember érzése, hogy a jólneveltséghez és a Ma erkölcs-parancsához hozzátartozik, hogy időnként megjelenjen mindenki a barrikádokon. Aki nem akar a barrikádokra menni, az nem erre a világra való ember-állat, mint ahogyan kivett és lenézett volt tegnap az a különc, aki nem akarta elismerni, hogy nem emelkedett pappá és nem lett színésszé, aki — mert kedve éppen úgy diktálta — leborotváltatta a bajuszát.

Kortárs a barrikádokon hovatovább már kor-parancs, amelynek engedelmeskedni muszáj.

Minden nap százszor leírják és százegyszer olvassuk, hogy valahová tartozni kell. Vagy bal, vagy jobb, de közép nincs többé és mert csak e két véglet tengelye forog, kötelesség és parancs is, valamelyik küllőbe akaszkodni. Ez a véglet-propaganda nagyszerűen sikerült is és ennek eredményeként valahogyan azt mutatja a merleg, hogy valóban mindannyian ott vagyunk a végletek legszélén, a peremen, az ormon, a szakadék felett és — meggyünk. A barrikádra hívnak bennünket? Rendben van: a barrikádra is meggyünk.

Az első intésre ott vagyunk. Párisban is ott voltunk, Bécsben is. Még nem biztos, hogy ki következik a sorban: a belgrádiak vagy a budapestiek, a bukaristiek vagy a londoniak. Amint és amikor a rendező parancsolja: meggyünk.

A barrikádra való felvonulás eredményében azért jelentősebb változtatásokat nem hoz, bár általános és kivétel nélküli a felvonulás. Nincs eredmény, mert ketten vannak rendezők. Van a jobbpártnak rendezője és van természetesen a balpártnak is dirigense. Ketten két irányból egyszerre érkeznek a barrikádokra és így azután az történik, hogy nem a harmadik ellen, az ellenlátás ellen, az ellenség ellen vonulnak fel, hanem önmaguk ellen.

Egymás ellen! Itt a magyarázata annak, hogy az öt esztendője szünet nélkül folyó barrikád-harcnak egyetlen látható eredménye, hogy a Cézár változatlanul a trónuson ül, miközben a felvonuló forradalom változatlanul a fiúbeharap. És itt ennek a mai permanens forradalomnak a maga külön íze és színe.

Eddig a forradalmak — legalábbis a történelem úgy tanítja — a hatalmi és uralmi rendszer ellen törtek. A felvonuló forradalom ellen felvonult a hatalom és annak vazallus-uszálya. Akárhon nyitjuk

Megmarad a brassói munkakamara? Végleges döntés március 4-ikén

Brassó, február 27.

A munkaügyi minisztérium — amint több ízben beszámoltunk már róla, — azzal a tervvel foglalkozik, hogy feloszlattja a brassói munkakamarát. Jelentettük azt is, hogy a munkakamara elnöke, Bagoly János, Curcă, Medianu dr. és Căpățînă munkakamarai tagokkal együtt felutazott a fővárosba, hogy ott kihallgatáson jelenjenek meg a munkaügyi miniszter előtt és szót emeljenek a brassói munkakamara feloszlátása ellen.

A kiküldötteket, akik Glăjaru dr. és Bordeanu dr. brassói szenátorok társaságában szombaton az esti órákban jelentek meg a kihallgatáson, Maxim munkaügyi államtitkár fogadta. A megbízottak kimutatták az államtitkárnak, hogy milyen

fontos az, hogy a brassói munkakamara fennmaradjon. A felsorakoztatott érvek meggyőzték az államtitkárt, aki kijelentette, hogy most már ő is amellől foglal állást, hogy

a brassói munkakamara tovább működ-jék.

A kiküldöttek azzal a reménnyel hagyták ott a fővárost, hogy a brassói munkakamarát nem fogják feloszlattni.

A feloszlátás ügyében azonban végleges döntés csak március 4-ikére várható, amikor, az ország 22 munkakamarájának megbízottai kihallgatáson jelennek meg a miniszterelnök előtt, aki közli velük, hogy a munkakamarák közül melyik működhet tovább és melyik az, amelynek fel kell oszlania.

A Székelyföldön megelőgették a gázoktatást

Csikszereda, február 27.

A csikmegyei magyarpárti tagozatra nagy feladat hárult: gáztámadás ellen kell megvédenie a szegény és elhagyatott csiki falvakat. Gáztámadás ellen, amely nem éppen a darék székelyek életét, hanem inkább a zsebeket fenyegeti, amúgy hazai módon.

Irtuk már, hogy bizonyos Neagu kapitány közel egy éve járja a csiki falvakat s oktatja a székelyeket a gáztámadás elleni védekezésre. Arról is megemlékeztünk, hogy az egyik alkalommal igen kellemetlen szagu gyakorlati kísérlettel is meglepte hallgatóságát. A büzbombák hatásait mutatta be, aminek az volt a következménye, hogy a hallgatóság az ablakon keresztül menekült ki a szabadba.

Nem tagadjuk, feltűnt már akkor, szinte meglepett, hogy a gázkapitánynak pont a székelyekre volt akkora gondja. Igaz, mindenütt napirenden van ma a gáz, az azonban mégis csak szokatlan, hogy Csikmegyét annyira nagyon a szívére viselje Neagu kapitány. Egész évet szentelni a csiki székelyek felvilágosítására, mégiscsak tulzott igyekezet.

Annál inkább, mert a gáz elleni védekezés tulajdonképpen egyet jelent a gáztámadással, amelyre viszont a Székelyföld már nagyon alkalmas terület. A magyarpárti tagozathoz csokrostól érkeznek a panaszkok, hogy Neagu kapitány az előadás után, — amelyen egyébként felnőttek már nem igen jelennek meg, mert a gázveszedelem messze van, a napi munka pedig közel — rendszeresen jelentkezik a községi pénztárnál és kiszállási költség címén jelentős összegeket követel. A községi pénztár-

A gázkapitány kissé tulzottan ambicionálja a székelyek gázelleni védelmét

ak nagyon szegények, nem könnyű belőlük pénzt kiszivattyuzni. Neagu azonban a „gáz-za” jön, a gáz pedig félelmetes hatalom.

Es jól jövedelmező hatalom is annak, aki tud bánni vele. A kapitány tud. Ujabbban a mulkedvelői előadások bevételein is osztozódik, azon a címen, hogy ő „gázügyben” járja a székely falvakat. Gyergyóalfaluból 1700 lejt, Osofalváról 2 ezer lejt vitt magával. Gyergyóalfalu különben megtetszhetett neki, mert itt külön „gázmulatságot” is rendezett, mulkedvelői alapon. A gázmulatság tiszta bevétele 1200 lej volt.

Lám, mire jó az a bizonyos gáz.

Csiksomlyón egyórás előadást tartott a kapitány a gázról. Az előadásért 800 lejt követelt, itt azonban a községi pénztáros makacs embernek bizonyult. Megtagadta a fizetést. Elő szokott fordulni az, hogy a gáztámadás sem sikerül. Itt nem sikerült, ami a kapitányt módfelett felháborította. Lekommunizálta az egész községi előjáróságot és gázszagu káromkodások között távozott.

A magyarpárti tagozat természetesen kötelességének érzi felvenni a harcot a csiki zsebek ellen irányuló gáztámadással. Ellengázt ad a csiki gázkapitánynak. Sajnos, ilyen védekezésre gázmaszkok még nincsenek s így külső segítség után kell néznie. A képviselőknek jut ez a szerep: illetékes helyen felvilágosítást szándékoznak kérni a csikmegyei gáztámadások ügyében. Az a gyanujuk ugyanis, hogy az ilyen eszközökkel dolgozó „kapitány” talán nem is valódi „gázkapitány”, hanem csak teszi magát. Bár, annyi bizonyos, az a módszer, amivel dolgozik, eléggé gázszagu.

ki a história vastag fólíánsait és akármilyen szemmel tartunk seregszemlét a multak revolúciójának halottai felett, sehol sem találkozunk a mai csoportosulás és felvonulási összetételeivel.

A forradalmat minden időkben a sorban és ranglétrán alulra nyomott rend indította azok ellen, akik felettük állottak. A megtámadott hatalom természetesen védekezett. Maga is felvonult és felvonultatta fizetett zsoldosait és leverte — ha tudta — a feltörekvő rabszolgákat, jobbágyokat, nincsteleneket. Ma más a helyzet. Ma oda érett a dolog, hogy az egy-sorsuak indulnak egymás ellen. Németországban, a barrikádokon, a szocialista proletár a hitlerista proletárral viaskodott. Franciaországban, tegnapelőtt, a párisi harmadik és negyedik rend jobboldala rohamozta a parlamentet és a rohamot a párisi harmadik és negyedik rend baloldali egységei verték vissza. És Ausztriában — tegnap — szintén nem történt egyéb, minthogy a Heimwehr polgársága és a Schutzbund polgársága ökökre mennek.

Egészen különös ez a hadászati taktika. A kvietált ezredes „ur” és a munka frontjára még be sem érkezett esztérályos „elvtárs” előveszik a bikacsöket, a Manlichert, az ekrazitot és helyben hagyják negyedéves bölcsészettanhanglító urat és 36 éves repülőgépgyári géplakatosot. Pék pék ellen, telekkönyvvezető telekkönyvvezető ellen, papirkereskedő fűszeres ellen és fűszeres textiles ellen vonul.

Messziről és felületesen nézve már olybá tűnik, mintha a gazdasági nyomás forradalmasító ereje kihűlt volna. Az egész világ munkanélküli és az egész munkavilág kereset nélkül áll és ekkor, ha természetesen felvonulnak a barrikádokra, egymásnak mennek a hadiak. Valami értelmetlenség bujkál itt a sorok között...? Vagy az előttünk lepergett tízezer esztendő házudnak, vagy házudik Kortárs, a mikor a fegyvert a vállára emeli és a huszomba puffant...?

Valami nem stimmel.

Ezredes ur nincs a helyén és esztérályos elvtárs is eltévesztette az ajtót.

A tömegek egymást gyűlölik!

Ezek a tömegek egymásnak vajjon mit vétettek!

Felülről úgy mondják hogy sokat vétettek egymásnak. Az egyik csoport munkában áll a másik munkanélkül lézeng. Az éhség a nyomorúság, a tehetetlenség és kilátástalanság dühe üzi az embereket egymás ellen. Mivel arra, hogy a hatalmat trónusáról ledöntsék — így indokolnak manapság — nincs erejük és kilátásuk, a botnak könnyebb végét fogják és egymást kergetik ki az élet jászola mellől.

Ha ez és így igaz, akkor miért csufoljuk a permanens orgyilkosság intézményét forradalomnak és miért magasztosítjuk a vérpád céljaira profanizált felborított villamoskocsikat és halomra hordott kerítés-köveket barrikádoknak?

Ha így igaz és ez igaz, akkor beszéljünk magyarul és magyarul és valljuk be

LÁBFÁJDALMAK,
GÖRCSÉR, TÁLYOG,
AKNÉ EGZEMA,
HERPEZ SPORIAZISZ.

Védelmezzétek

véreteket

Ezek a zserencsétlen artritikusok vérükben hordják legfélelmetesebb ellenségeiket. A hűgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben s átvándorolnak a szervezetebe s annak gyenge vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelmes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társbajai: görcsér, nébit, tályog, gennyes lábbaj, akné, szikozisz, psoriasis, eritem, egzema, idegfájdalom, köszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmas tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyít, mert biztos, hogy a RICHELET VERFELFRISSTO becsületesen végzi kötelezettségét. Megújítva a vért, a RICHELET VERFELFRISSTO az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszere. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratórius L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Sîrada Pîrari Moş.

Belerothant a versenyautó a közönségbe

Buenos Ayres, február 27.

Az argentinai Rosarióban hatalmas nézőközönség előtt bonyolították le a sebességi gépkocsiversenyt. A verseny közben irtózatosszerű szerencsétlenség történt. Az egyik versenyző gépkocsija a pálya kanyarodójában valószínűleg kormánytörté következtében oldalra fordult és teljes sebességgel belerothant a nézőközönség soráiba. A tömegből heten meghaltak, tízenötön pedig súlyosan megsebesültek.

őszintén, ó-spártai módra, hogy Tajgetosra hurcolunk mindenkit, aki gyenge és hagyja magát. Mondjuk meg — 1934 februárjában, Darwin, Kant, Spencer, Roland, France és Einstein után valljuk be — hogy a huszadik század derekán nem a gazdasági elnyomás forradalmi erejével és a társadalmi megváltás fanatikus hitével állunk a barrikádokra, hanem az embertárs, a Kortárs legyilkolásának hasznossági és célszerűségi belátásának parancsára.

Igy egyenes a beszéd és így világos a helyzet: nem Kortárs áll a barrikádokon, hanem Ösemer tozódik a vérpádon.

HIREK

Baradlai László:

Aranylakodalom — asszony nélkül

Lung László hetvenegy éves gazdálkodó március 5-én aranylakodalmat akar ülni. Minden kelléke megvan hozzá. Pont március 5-én lesz ötven esztendeje, hogy megvált. Azonkívül gazdag is, hát a polgári szokásoknak megfelelően illik ezt a neves évfordulót egy kis dinom-dánommal megünnepelni.

Csakhogy van egy kis baj is.

A baj ugyanis az, hogy Lung uramnak minden kelléke megvan ugyan az aranylakodalomhoz, háza, pénze, évfordulója, a polgártársainak közbecsülése és tekintélye, csak éppen felesége nincs.

Már pedig feleség nélkül nem lehet aranylakodalmat tartani és nem lehet elérzékenyülve az asszony vállára borulni, amikor a szónokok a borospohárral a kezükben, úgy a töltött káposzta és a disznókaraj között az együtt töltött ötven esztendőről elmélkednek.

A felesége ugyanis pontosan negyvenkilenc esztendővel ezelőtt otthagya Lung Lászlót. Éppen az első házassági évforduló napján. Megtetszett neki egy szemrevaló legény, vagy Lung uramban volt a baj. Mindegy. Ki emlékeznék rá, így negyvenkilenc év után. Elég az hozzá, hogy az asszony elment és azóta sem jött vissza, pedig az ifjú szerelmes lázak már aligha bántják, lévén hetvenegy esztendő.

A hetvenhat éves férj azonban ragaszkodik az aranylakodalomhoz. Ő ünnepeket akarja magát és feleségét az ötvenedik évfordulón, ha török, ha szakad. Így látta ezt az uraktól és vagyona révén ő is van olyan ur, mint akárki a megyében.

Ünnepelőbe öltözött és ügyvédhez ment. Perelje vissza neki az asszonyt. Eddig nem volt szüksége rá, de most, negyvenkilenc esztendő mul'án, haladéktalanul jöjjön haza. Legalább addig, amíg az aranylakodalom lezajlik. Azután — ha úgy tetszik — visszamehet ahhoz a másik fogatlan és reszketőszerű agastyánhoz, akiért negyvenkilenc évvel ezelőtt otthagya.

Az ügyvéd busás előleget kapott és így állalta a pört. Beadvány ment a nagytelített törvényszékhez. Szabályos kérés az asszony ellen, hogy kötelezzék a hűtelent a jó erkölcsre. Legalábbis az aranylakodalomig térjen vissza az elhagyott családi fészekbe.

A törvényszék — mit tehetett volna egyebet — a hetvenéves „menyecske” felhívta az életközösség visszaállítására.

Nincs kizárva, hogy a „csábító” egy napra kikölsönzi az asszonyt.

A töltöttkáposzta után pedig feláll a segédjegyző és elmélkedik majd a házasság szentségéről és arról az ötven esztendőről, amely a házastársak között így örömben és példás békességben elmúlt.

De ez természetes is, hiszen nem sokat voltak egymás mellett.

A derék férj elérzékenyülve borul majd még derekabb asszonyának vállára és nincs kizárva az sem, hogy az ünnepi szónokok annyira meghatják majd az asszonyt, hogy otthagya negyvenkilenc esztendeje kitartó szerelmét, visszaköltözködjék véglegesen férje házába.

Szegény Lung László...

Akkor bálna csak meg igazán ezt az aranylakodalmat.

Egy azonban kétségtelen, bárhogyan végződik is ez a pör:

Lung Lászlónál jobban senkisémm bizonyította még be, hogy a forma miként kövesedik rá a lényegre és az ember önkéntlenül feláldozza a tartalmat azért a külsőségekért, amely nagyon sokak számára a valódi örömet jelenti.

Lung Lászlónak 49 évig nem hiányzott az asszony. Az aranylakodalomért perel.

— Személyesen akarja kiszolgálni az újságírókat a szalonai polgármester. Nagyszalonáról jelentik: Kovács Béla nagyszalonai polgármester rendeletet adott ki a városi alkalmazottaknak, hogy senki semmiféle sajtófelvilágosítást nem adhat a hírlapíróknak, kizárólag csak ő. A polgármesteri intézkedés nem nagyon könnyíti meg a sajtó munkájának a dolgát.

— Az erdélyi írók Sopronban és Szombathelyen. Sopronból jelentik: Az Erdélyi Helikon Magyarországon utazó írócsoportja vasárnap Sopronban tartott nagyszerű irodalmi estélyt. Szombaton este Szombathelyen szerepeltek az erdélyi írók.

— Kéthónapi fogház egy cikkért. Kolozsvárról jelentik: Amikor az ilfovi törvényszék tárgyalótermében Siancu kapitány meggyilkolta Tischler Mór erdőbirtokost, a kolozsvári Hétfői Újság című lapban éleshangú cikk jelent meg. Az ügyészség ígatás miatt indított eljárást Polonyi Albert nyomdatulajdonos, mint a lap felelősszerkesztője ellen. A kolozsvári törvényszék hétfőn tartott tárgyalást ebben az ígatási bűnperben s Polonyi Albertet bűnösnek találva, 2 hónapi fogházbüntetésre és 2 ezer lej pénzbírságra ítélte. Polonyi az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— Házasság. Serester Pusztika, Bodola és Bálint László, Brassó, folyó hó 25-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megkerült az eltűnt csiktusnádi állomásfőnök. Tudósítónk jelenti: Megkerült, hogy Menciu csiktusnádi állomásfőnököt a CFR. vezérigazgatóságától rajtaírtaszerűen kiküldött ellenőrző vizsgálat 100 ezer lejt jóval meghaladó összeg elsikkasztásán érte. Még a vizsgálat egészen kezdetleges állapotban volt, mikor Menciu minden bejelentés nélkül eltűnt. A CFR. megkeresésére a csikszeredai ügyészség körözöveletet adott ki a sikkasztó állomásfőnök ellen, de eredménytelenül. A napokban a csiktusnádi csendőrsparancsnok megtudta, hogy az országosan körözött Menciu galaci rokonnál bujkál. Táviratilag kérte a letartóztatását az ottani rendőrségtől. A jószímatu csendőrmester közbelépése eredménytel volt, mert a bujkáló állomásfőnököt a galaci rendőrség letartóztatta és átadta a csikszeredai ügyészségnek, ahol nyomban előzetes letartóztatásba helyezték. Értesülésünk szerint a csikszeredai volt állomásfőnök, akit 38 ezer lej elsikkasztása miatt köröznek, kézrekerítése is napok kérdése.

ABLAK

A német birodalomban különös eskütétel hangzott el vasárnap. Csak egyszerű eskütételről van szó, amiben alapjában véve semmi különös nincs. De a mód, ahogyan az eskütétel aktusa lezajlott, a szó szoros értelmében — világraszóló volt. Megadott időpontban minden német városban és faluban rádió körül sorakoztak fel a nemzetiszocialista funkcionáriusok. Berlinben a Führer helyettese oda lépett a mikrofon elé és harsány hangon felolvasta azt az esküment, amelyet a nácipárt vezetősége írt elő tisztviselői és megbízottai számára. A vidéki főnácik pedig álltak feszes vigyázzban a hangszórónál, mint jobb keresztények az oltár előtt és ugyancsak harsányan utánamondták a gépnek az esküt. A berlini jelentés szerint egymillió fő és főbb náci tette le így az esküt Hitlerre, a Führerre. Álljunk csak meg egy pillanatra: Jegyezzük fel, hogy rádió ide, rádió oda: nincs ebben semmi új és megdöbbentő. Eskü már elég hangzott el ezen a világon, amely keserű levében forog tengelye körül. S a történelem, nagy emberi nekirugaszkodások és a még nagyobb emberi szalódások lomtára a tanunk rá: nem ez az első eskü, amit légből kaptak: és ami légüres térben hangzott el...

RITA GEORG

Az ismert bécsi operettszínésznő nevét a napokban keverték bele a Slavisky-ügybe azzal, hogy Kupfer Marianne-nal együtt kémszolgálatokat végzett. Rita Georg a bayonnei vizsgálóbíró előtt elkeseredetten tagadta, hogy része lett volna Slavisky üzemében.

— Cigarettapapír miatt került csendőrkézre. Csikszeredáról jelentik: Edelstein Márk gyergyószentmiklósi illetőségű kereskedőt tettenérték a csendőrség, amint a falusi gazdák között román gyártmányú monopól cigarettapapírt árult. 900 csomag papírt meg is találtak nála. A monopól-törvény alapján 45 ezer lej bírságot róttak ki rá s mivel a hatalmas összeget nem tudta kifizetni, azonnal letartóztatták és a csikszeredai szárnyparancsnokságra kísérték.

— Váltóhamisítást hat hónap. Kolozsvárról jelentik: Fülöp Sándor tordai lakos másfél évvel ezelőtt elhunyt apja telekkönyvi iratait magához véve, a tordai Hitelszövetkezetnél 5 ezer lej kölcsönt vett fel váltóra. A váltóra az apja nevét írta alá. Amikor a váltó lejáratakor a fizetés elmaradt, a Hitelszövetkezet vezetője rájött a csalásra és Fülöp ellen beadta a bűnvádi feljelentést. Fülöpöt a tordai törvényszék 2 hónapi fogházra ítélte, a kolozsvári ítéletábra pedig az ítéletet megváltoztatta és a büntetést 6 hónapi fogházra emelte fel.

— Szörnyethalt az izgalomtól a futballmeccsen. Budapestről jelentik: Megdöbbentő tragédia történt vasárnap délután a csepeli-sportpályán, ahol labdarúgó-mérkőzést játszottak le. A nézőközönség soraiban foglalt helyet a Weisz Manfred gyár Sturcza nevű alkalmazottja is. Sturcza minden bizonnyal megrögzött szurkoló lehetett, akinek a mérkőzés előlőtte nagyon fontos lehetett, mert a játékot hallatlan izgalommal nézte. Egyszer csak helyén megingott és hangtalanul elvágó-

dott. A közelben állók segítségére siettek, majd előjöttek a mentők is, akik gondjaikba vették az eszméletlen fiatalembert. Sturcza azonban az élesztgetési kísérletekre sem lett jobban s nemsokára kiszorult. A tüzetesebb orvosi vizsgálat megállapította, hogy Sturcza Szilárd annyira izgult a mérkőzésen, hogy izgalomában agyvérzést kapott s az néhány perc alatt meg is ölte.

— Utközben meghalt a hazatérő beteg cselédleány. Nagyszalonai tudósítónk jelenti: Suta Juliska cselédleány, aki Morrenben szolgált egy ottani petróleum-vállalati igazgatónál, haza akart utazni Szatmárra, mert beteg lett. Utközben állapota még rosszabbra fordult s mielőtt a vonat Szatmárra beérkezett volna, kiszorult. A vizsgálat megállapította, hogy természetes halállal halt meg s így a hatóságok a temetési engedélyt megadták.

— Meg akarta ölni gyermekét. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Érdekes ügyben ítélték meg ma a marosvásárhelyi tábla büntetőtanácsa. A tábla előtt vádlottként Balla Borbála uzi (kisküküllő-megyei) fiatal asszony állott, aki pár hónappal ezelőtt, anyagi eszközök hiányában ujszületett gyermekét lakása airtaja elé tette ki és csak az mentette meg a gyermeket a haláltól, hogy a szomszédok reáakadtak. Az erzsébetvárosi törvényszék a könnyelmű anyát ötven napi fogházra ítélte, míg a fellebbezés folytán hozzá került ítéletet a tábla mai tárgyalásán helybenhagyta.

— Magyar színészek Kézdivásárhelyen. Vigh Ernő és társulata kéthetes színészezonra Kézdivásárhelyre érkezett. Az előadások folyó hó 27-től kezdődnek. Vászárhelyről a társulat pár napi szereplésre Kovásznára is átrándul.

— Kommunista letartóztatások Temesváron. Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség állambiztonsági osztálya vasárnapról-hétfőre virradó éjszaka több kommunista letartóztatást eszközölt. Többek között letartóztatta Dudás József brassói illetőségű géplakost, aki Brassóból titkos propaganda iratokat szállított Temesvárra, aztán Karácsonyi Máriát, Wolf Esztert, Gruia Demetert, Baga Jánost és Toll Bélát. A letartóztatottakat már át is adták a hadbírósnak.

— Felelősségre vonják a könnyelmű községi előjáróságokat. Csikszeredáról jelentik: A megye állandó választmányára legutóbbi ülésén foglalkozott azokkal a sorozatos panaszokkal, melyek szerint egyes községi előjáróságoknál a költségvetési előirányzat teljes figyelmen kívül hagyásával eszközöltek kifizetéseket. Az állandóválasztmány határozatilag utasította a vármegye főszámvevőségét, hogy az egyes eseteket a legsürgősebben vizsgálja ki s a bűnösöket a fegyelmi eljárásán kívül juttassa az illetékes igazgatási közegre elé.

JÁRVÁNYOK IDEJÉN

védtelemül ki van téve a ragályos betegségeknek. A betegség — általában — jelentéktelen tünetekkel kezdődik, azonban egész-ségére végzetes következményekkel járhat. Most azonnal — amíg nem késő — előzze meg az összes betegségek okozókat Anacot pasztillák rendszeres használata által. Az Anacot pasztillák sok ezer esetben eredményesen beváltak.

Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

— Tíznapos fogház és hivatalvesztés 500 lej értékű bélyeg ellopásáért. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Beszámoltunk annak idején, hogy Constantin Ioan, a telefon központ szolgálja, a prefektura egyik irodájának asztalán levő aktákból 518 lej értékű bélyeget lopott el. Amikor a bélyeget értékesíteni akarta, rajtacsípték. A járásbíró 30 napi fogházzal és hivatalvesztéssel sújtotta. A törvényszék büntetését 10 napi fogházra szállította le.

— Aggyértődülés, szívzörögés, nehéz légzés, felelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethető.

— A csikszeredai pénzügyigazgatóság butorait rabok javítják. Tudósítónk jelenti: A túlméretezett közterhek alatt kinördő csikszeredai iparosság körében óriási elkeseredést idézett elő az a letagadhatatlan tény, hogy a pénzügyigazgatóság javításra szoruló butorainak munkálatait egy munkavezető ellenőrzésével az ügyészségi fogház asztalos foglyaival végeztetik el. A központi adóhivatal előszobájában szabályszerű asztalosműhely van felállítva s egész nyíltan dolgoznak a foglyok. Teszi ezt éppen az a pénzügyigazgatóság, mely minden könyörület nélkül hajtja fel a végtelen magasságig csúszott adókat és sehogy sem akarja elhinni, hogy teljesen jövedelem nélkül állanak. Honnan legyen a koldusszegény iparosnak jövedelme, ha a pénzügyigazgatóság is foglyokkal dolgoztat?

— Kébor Noemi: Mi lett belőlem! A kitűnő író legújabb műve. Mottója: „En, Istenemre, emelt fővel járok s ha eslek, nem esem térdre.” A nő és szerelem problémája érdekes, új feldolgozásban. A szerelmi történettel párhuzamosan a mai élet, az olasz millió és az olasz művészet is leperreg előttünk. Franklin kiadásban, szép kiállításban 72 lej minden könyvkereskedésben, vagy a Brassói Lapok könyvsztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban. Kérje a Franklin újdonságok jegyzékét.

HA BUTORAIT TÖLÜNK VÁSÁROLJA 3 ELŐNYE VAN:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona tisztes lesz
3. Készpénzért nagyon olcsón és, hitelesen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FIKOK: BUCUREŞTI—BRASOV

Az élet A bűn A halál

KIS TÜKRE

Három kimutatás: egyiket a rendőrség, másikat a tisztiorvosi, a harmadikat az anyakönyvi hivatal állította össze. Petrozsénynek pontosan 15.637 lakosa van.

Az ügyészség és bíróságok rendeletére 609 egyént állított elő.

Betörés az elmúlt évben 39 történt.

A rendőrségi közegek 15.000 idezést és másféle ügyiratot kézbesítettek ki.

A rendőrség vezetője Scrob rendőrkapitány, aki kellő szakértelemmel látja el hivatalát.

A tisztiorvosi hivatal kimutatása szerint az egészségügyi helyzet kielégítő volt az elmúlt évben.

A város területén 1400 ingyen orvosi látogatást tett a hivatal szegénysorsu betegeknek.

Ragályos megbetegedés 144 történt, a melyből mindössze kettő végződött halállal.

Tuberkulózis ellen 347 esetben történt oltás.

A hivatal 401 esetben végzett orvosi ellenőrzést ipari üzemeknél és kereskedelmi helyiségekben.

A gyermekbetegségek közül a sárlach 22, a difteritisz 21 esetben fordult elő. Bárányhimlő 96 volt, ebből egy halálos. Sárlachból és difteritiszből kifolyólag haláleset nem történt.

Új rákos megbetegedés 13 volt.

A tisztiorvosi hivatal 88 vérbajos beteget tart nyilvántartásban, ebből tavalyi szaporulat 26. Elmebeteg 5 van nyilvántartva.

A gyermekhalandóság az országos statisztika (29 százalék) alatt marad, amennyiben 279 újszülöttből mindössze 35 halt el.

Az anyakönyvi hivatal jelentése a születések, házasságok, válások, halálozások adatait ismerteti.

Születtek 287-en, kevesebben 23-an, mint az előző esztendőben.

Haláleset 206 volt, 38-al kevesebb az előző évinél.

Házasság 116 volt, kettővel kevesebb. Válás ezzel szemben volt 14, az előző évinél öttel több.

Tehát: visszafejlődés minden vonalon, de növekedések a válások számában.

Nem is volna korszerű, ha nem így volna!

Egyesületi élet

Hát persze, hogy van. Szociális, kulturális, gazdasági. Kuriózusképpen összeírtuk a tizenötezer lakósu Petrozsény társadalmi egyesületeit:

Gazdasági:

„Sfatu” kereskedők egyesülete, elnöke Pop Emil kereskedő.

Ipartestület, vezetője Muntyán Tódor nyomdatulajdonos.

Technikai művezetők egyesülete, vezetője Schreiber Árpád bányafőművezető.

Rómán iparosok egyesülete.

Bányamunkások szakszervezete.

Vas- és műszaki munkások szakszervezete.

Szociális:

„Mircea” román nőszövetség, elnöke Timok Tibériuné.

Görög kat. nőegylet, vezetője dr. Miocu Romulusz és Micle Juliú lelkész.

Róm. kath. nőegylet, vezetője Grausam Károlyné.

Ref. nőegylet, vezetője Nagy Gyuláné tiszteletasszony.

Evangelikus nőegylet, vezetője Adriányi Gézané tiszteletasszony.

Unit. nőegylet, vezetője Veress Béláné tiszteletasszony.

Zsidó nőegylet, vezetője dr. Ábrahám Józsefné.

„Wizo” zsidó nőszövetség, vezetője Schaffer Lipótné.

Szociem. munkások egyesülete, vezetője egy bizottság.

Kulturális:

Róm. kath. legényegylet.

Szentkereszt hadsereg.

Katholikus Szivgárda.

Róm. kath. leányklub.

Róm. kath. férfiegyesület.

Róm. kath. dalárda, református dalárda.

Ifjú románok egyesülete.

„Astra” egyesület.

Görögkeletiek szentkereszt-hadserege.

Pányaitisztek kaszinója.

Zsidó ifjúsági egyesületek.

Ezek az egyesületek mind működnek és lehetőségeikhez képest igyekeznek hasznosítani magukat.

A közönség szíves pártfogását kéri:

Jaj, színművészet a Zsilvölgyében!

Bácskai tizenhetes csapatának küzdelmes vonulása a letarolt Szénbirodalomban

Oh, jaj, vidéki színészet!

Titkár ur cím és lakjegyzékkel a kezében, aktatáskával hóna alatt bekopogtat a „jobb” házakhoz. Mielőtt belépne, felkeni legszebb mosolyát és bérletjegyzésre kéri fel a nemzeti napszámait pártoló t. publikumot. A társulat kitűnő, a tagok egytől-egyig válogatottak, műsoron a legujabb nagysikerű slágerek...

A titkár ur után a kellékes állít be a jobb házakhoz. Egy asztalt, pár széket kér, mert a társulatnak se díszlete, se egyéb felszerelése.

A primadonna, a szubrett, a bonviván, végigvonulnak a Fő-utcán, megbámulják őket.

Aztán szétmegy a függöny.

A nagyoperetthez a zenekart a helyi zenészek két-három tagja szolgáltatja, esetleg zongora.

Az első előadás alkalmával — negyeddélután. Hiába, a színészet bevonulása még ma is szenzáció. Ha nem volna az, negyedélután sem volna, mintahogy a többi

előadásokon nincs is. Az elsőre még eljönnek a bérletesek is, akiket a titkár urnak sikerült megfőzni, de a többire nem jönnek el a bérletesek sem. Ők eleget tettek a színészeti pártolásnak azzal, hogy mélyenleszállított kedvezményes áron előre kifizettek néhány jegyet, — de elmenni az előadásra? Minek, mikor itt a jó mozi!!

Tíz napig Petrozsényben vendégszerepelt Bácskai Gyula színtársulata, mely tizenkét tagból áll és konzorciális alapon — éheznek. A vendégszereplést eredetileg hat napra tervezték, de maradtak még pár napig. Nem mintha marasztalták volna, vagy olyan jól ment volna nekik, 6 — nem, erről szó sincsen, hanem azért, mert nem tudtak elmenni. Nem volt miből elmenni. A színház gyalázatosan rosszul ment. A konzorcium nem tudta kifizetni a terembért, ezért be kellett várni a vasárnapot, amelyre három előadást tűztek ki, hátha bejön annyi, hogy tovább lehessen vándorolni

Lónyára vagy Lupényba!

Pedig milyen csudálatosan kis költségkiadással dolgozik egy ilyen társulat! Tessék az összeállítás: terem 500, tüzelőtű 80, zene 210, más kiadás 50 lej, ez összesen 840 lej. De még ez se jön be. Hát lehet így színművészetet művelni? Hát kell ma valakinek színművészet?

Végignéztük Bácskaiék egy-két előadását és jók voltak. Lantos Ilia primadonna, Honti Piri a szubrett, Sugár Gitta a naiva, Tóth Ilia a komika és a férfiak közül Bácskai, a diri és táncoskomikus, Badóci a bonviván, Vermes Dezső a titkár és jellemszínész, a többiek is mind lelkesen játszottak.

Mit ér azonban a lelkes játék, ha a közönség nem jön. Egyik része a közönségnek jöhetne, de nem jön. Másik része jönne, de nem jöhet, nincs neki miből jönni.

A letarolt Szénbirodalomban oh, nem vár babér a színművészetre! Se babér, se pénz...

Tek.

Városi Magisztrátus

Petrozsény

Arról értesülünk, hogy a város koldus alapot óhajt létesíteni azon célból, hogy a kereskedők és üzlettulajdonosok a jövőben megkíméltesse attól, hogy velünk, minden pénteken csapatosan felvonuló szánalmas, sőt undortkeltő koldusokkal személyesen érintkezni kényszerülnek. Tiltakozunk a terv megvalósítása ellen, amely bennünket, a tisztos koldusipar üzőit egzisztenciánkban támad meg. Nem vagyunk hajlandók elviselni a következőket:

1. Hogy mindenkit, akit koldulásban tettenérnek, megfosszanak szánalmatébresztő külalakjától, jó ruhába öltöztessenek, esetleg némi zsebpénzzel is elláttassanak, mert így, ilyen konzolidált kinézetű koldulni nem lehet;

2. hogy mindenkit, aki azért koldul, mert éhes, jóllaktassanak a legvalószínűbb ételekkel és ezt a rendszabályt naponta háromszor megismételjék;

3. hogy a sántákat, bénákat, rokkantakat internálják egy kényelmes otthomba, őket ellátásban részesítsék és arra kárhóztassák, hogy fűtött szobában egész nap malmozzanak.

A fenti pontokba foglalt tervezett rendszabályok ellen tiltakozunk és követeljük, hogy hagyjanak meg bennünket továbbra is szánalomramélló és undortkeltő szerzett jogainkban.

P. H.

Tisztelettel:

Zs. K. C.

(Zsilvölgyi Koldusok Céhe)

Két hiteles beszámoló

Petrozsény, szombat éjjel...

Egyik helyi lapból vesszük az alábbi beszámolót:

„... A földhöz vastag jégkéreg tapad, de a szívekben mintha felengedett volna a fagy. Az emberekben felbuzgott a kedély, a szórakozás keresése. Helyes! Próbáljuk meg így is. Hátha ezen az uton messzebbre jutunk és helyesebb meggyére kerülünk.

Beszámoló szombat éjszakáról:

A tisztú kaszinóban Mircea teaestély.

A Bucuresti kávéházban a reformátusok állarcosbálja.

A román kaszinóban teaestély.

És teaestély a róm. kath. férfiegyesületnél, a Plebánia épületében.

A kiskaszinóban Videa táncmester növendékei szórakoznak.

A júl-jépgályán nagy közönség hódol a korcsolyasport gyönyörének.

A munkáskaszinó mozitérme tele van lelkes nézőkkel.

A Royal-mozgó szintén.

Sőt, az Apolló-mozinak is juthatott volna elegendő látogató.

Azonkívül minden kis kocsmából, étteremből hangos kurjongatás, zeneszó hallszik.

Mindenütt jókedélyű nagy közönség.

A hajnali órákban elevenednek az utcák, innen-onnan tereferével, énekszóval baktatnak haza a lumpok. Ilyenkor város vagyunk, eleven, liktető. Az élet kívánja a joga, a fiatalok mulatni akarnak és az öregek szívesen asszisztálnak nekik.

Vajjon 1934-et írunk? Nem, itt valami tévedés lesz. Biztosan husz év előtt író-

dott ez a szombat éjszakai beszámoló és csak véletlenül került most nyomtatás alá.

Vagy mi tévedünk és Petrozsény ragyog a jókedvtől, vidám a szombatesti hejehujaktól? Pszt, jön az adóellenőr! Ennek rögtönözünk egy másik szombat esti beszámolót, talán így:

... A földhöz vastag jégkéreg tapad és a Zsilvölgyében másfélszer munkanélküli didereg a vackán.

A szívekben nem buzog fel a kedély. Szombat éjszaka sokezer ember álmodott kenyérről.

Munkáról.

Rongyos ruha helyett, jóról.

Emberi életéről.

Gyermekek tejről, felnőttek a tavaszra beigért közmunkákról.

Jobb sorsról.

Akik azt remélték, hogy a szénbánya visszaveszi és munkába állítja a már leépített ötezer bányamunkást, mint fantáziákat az örültekházába zárták.

Egy iparos azt állította, hogy bőven el van látva munkával, ezt is.

Vizont egy kereskedőt gondnokság alá helyeztek, mert fel akart venni még egy kiszolgáló személyzetet.

Az orvos egy fizető páciensről, az ügyvéd egy valamirevaló perről ábrándozott.

Szombat éjszaka valaki szivből kurjantott egyet, azt hitték, jókedvében, de aztán kitűnt, hogy csak keservében.

Valahogy így s aztán jöhet az adókontrollor!

Valamit röviden!

AZ ADÓRÓL

Hárommillió városi adóhátralékot reklamál a petrozsényi polgármester a város lakosságánál, nem erőszakkal, hanem a szó meggyőző erejével. A város fejlődését — mondja a polgármester — csak úgy lehet biztosítani, ha a lakosság fizeti az adóját. És a lakosság fejlődését? Ha minél kevesebb adót fizet.

ISKOLARÓL

Női gazdasági szakiskolát akarnak felállítani a Zsilvölgyében. Iparművészeti, kertészeti, háztartási; nyelvészeti és zenei oktatásban fognak részesülni azok a növendékek, akik a leánygimnázium négy osztályát elvégezték. A szakiskolát három évre tervezik és az iskola diplomát is fog adni. Nem lehetne inkább valami biztos állást? ...

SEGÉLYRŐL

Sajnos, még tél van, még hull a hó, még hideg van, még nincsenek közmunkák és még vannak munkanélküliek. Február havára 70.000 lejt osztottak ki segélyképen a zsilvölgyi munkanélküliek között. Petrozsényben 23.500 lejt, Vulkánban 26 ezret, Lupényban 18 ezret, Aninoszán 2.500 lejt. A másfélszer zsilvölgyi munkanélküli vajjon milyen konyhát vezetett a segélyből február havában?!

MŰELVEZETRŐL

A brassói üzletvezetőség művelvezetben akarta részesíteni a petrozsényi vasutasokat és leküldte hangversenyzni házizenekarát. A vasutasokat testületileg vonultaták fel a hangversenyre, a jegyek árát pedig hajlandóságra való tekintet nélkül vonták le: hivatalból. A hangverseny győze volt (ennél jobbat produkál a helyi vasutas-zenekar), de hangverseny után tánc volt s ez némileg helyrebillentette a kedélyeket.

TALÁLKOZÓRÓL

Huszonöt éves találkozóra jönnek össze júniusban a petrozsényi állami gimnázium 1908—1909. tanévben érettségizett növendékek. Mind eljönnek vajjon? Nem hiányzik majd senki? Azik jelesen éretek a vizsgán, de szekundát kaptak az életben — azok is? Tanár ur, kérem, tessék elővenni a Naplót, mert lesznek mulasztások!

NYUGDIJRÓL

Háromezer zsilvölgyi bányanyugdíjas halásan köszöni dr. Miocu Romulus prefektusnak, hogy már másodízben járt a ki Bukarestben, hogy a nyugdíjhátralekából folyósítson valamit a betegpénzért. Karácsonykor két és félmilliót, most újabb egymilliót hozott a nyugdíjasoknak a prefektus közbenjárása. Na és ki köszöni meg a nyugdíjasoknak, hogy várnak a hátralekra? ...

Eden nem is volt Berlinben...?!

Egyoldalú telefon-interjú a Hotel Adlon és alábbi sorok szerény írója között

Berlin, február 27.

Az újságírókkal csúnyán elbántak. És Edennek köszönhetjük ezt. Eden nem ad interjút, nem nyilatkozik... ő magánember, nem tud semmiről, látogatása tisztán baráti jellegű.

— Neurath báró barátom szíves meghívására jöttem.

Elmarad a szokásos sajtófogadás is, tessék csak a kiadott kommunikékhez ragaszkodni. Megint csupa frázis. Nem baj, kérem, tessék csak a frázist megírni, hiszen az egész ügy még folyamatban van... ahá: úgy, tehát még is csak történik valami. Nem, igazán semmi, biztosítjuk az urakat, abszolút semmi.

Hát ilyen volt a kilátás, amikor vagy 30 főnyi dühös újságíró ült össze kupaktanácsra a berlini Verein der Ausländischen Presseben. Ütletek születtek, mivel lehetne az angol követség egyébként mindig kedves sajtófőnökét, Mister Breent megkönyövezni. Gyors terepszemlének eredményei sorrendben ezek voltak: 1. Szép szóval újra megkérni, 2. Alujságírókkal állhíreket közölni, ezt csak muszáj majd megcáfoltatni, 3. Meghívni vacsorára, 4. Ugyanaz, de utána leitatni és így kiszéni belőle a titkot, 5. Ismét ugyanaz, de kokainos, vagy kloroformos elkábítással.

A gyorsan összeült végrehajtó bizottság valamennyi tervet elvetette.

Mint égből az angyal szállott alá ekkor az utolsó ötlet, felhívjuk a Hotel Adlonban magát Edent. A Sors kegyes volt s úgy akarta, hogy e sorok írója huzta a megbízó cédulát.

Az izgalmas interjúról a világsajtóban egyedülálló, páratlanul szenzációs eredeti tudósításról alább számolunk be:

Este fél 12: — Itt hotel Adlon! Sajnálom, Excellenciája meghagyta, hogy most már senkinek sem szabad zavarni.

— Halaszthatatlanul fontos ügy, mondja meg, hogy feltétlen beszélünk kell Mr. Edennek.

— Kérem... de az Önök felelősségére.

11 óra 32: Hello, hello (szimpatikus fiatal hang) ...kivel beszélök?

Az újságíró (most, vagy soha!): Böcsánat, Kegyelmes Uram, itt a Verein der Ausländischen Presse beszél, nagyon hálásak lennénk, ha berlini útjával kap...

11 óra 33: Sajnálom, nem nyilatkozom! Ha akarnak az urak valamit, beszéljenek a titkárral, átadom a kagylót...

Jó éjszakát!

11 óra 34: Itt Hunky. Rendkívül sajnáljuk, de nem tehetünk semminemű közlést.

11 óra 34 és fél p.: — De kérem, csak néhány kérdést; például megfelel-e az igazságnak, hogy Lord Eden római útja után, Párisban egy rendkívüli közép-európai konferenciát hív össze?

11 óra 35: — Nem tudok semmit!

Igaz az, hogy Doumergue és Barthou Önöknek azt mondták, hogy Franciaország semmi körülmények között sem szerel le?

11 óra 36: — Nem tudok semmit!

Tény az, hogy Anglia meg akarja hiusítani az olasz-osztrák-magyar blokkot?

11 óra 37: — Nem hallottam semmit!

— Hogy Dollfuss kancellár jövő hónap elején Párisban át Londonba utazik? Fey alkancellár pedig Londonból egyenesen Rómába?

11 óra 38 és fél p.: — Igazán nem tudok semmit!

— S azt sem, hogy Lord Stanhope és Sasson államtitkár Londonban kijelentette, hogy ha Közép-európa most nem szerel le, egy legkíméletlenebb további felszerelést indítják meg?

11 óra 39: ...

— Hogy Anglia a mai 5-dik hadi légierő helyről az elsőre akar legkésőbb jövő év közepéig előre jutni?

.....

11 óra 40 és fél p.: — Köszönöm, Hunky ur az elmondottakat. Nagyon érdekesek voltak, de talán közölhetné, hogy ezek után miről is tudósítsuk lapjainkat?

— Kérem, a legjobban azt szeretnénk, ha azt írják, Lord Eden egyáltalában nincs is Berlinben.

— Remek ötlet, Mister Hunky. Eden nincs is Berlinben. Ebben maradunk. Jó éjt!

★

Lord Eden nincs is Berlinben...

Furesa világot élünk.

De az információ lényegében nem is valószínű. A diplomata a nagy tömegek szempontjából soha sincs sehol. A tömegek szempontjából nem. Legfeljebb a tömegek rovására.

Doros Ferenc

A JO HASHAJTÓ-
NAK A KÖVETKEZŐ
TULAJDONSÁGAI
VANNAK:

- 1 radikális és mégis enyhe hatás,
- 2 a szervezetre nem hat károsan,
- 3 hosszas használatnál is állandó hatás.

A KOPROL különösen kitűnik fenti három tulajdonsága által. Az emésztési zavarok első jeleinél használja tehát a sok ezerszeresen bevált KOPROL hashajtó csokoládét, amely vértisztítóként is hat. A gyors és biztos hatás kellemesen fogja meglepni.

Utánzatokat — saját érdekében — utasítson határozottan vissza.

KOPROL

Minden darabon rajta van a Koprol név.

totta. Arad iparostársadalma pedig mindenkor megmutatta, hogy legfeljebb mosolyogni tud az olcsó politikai hadonászások felet, különösen, ha azok olyan komolytalanok, mint jelen esetben.

Az Aradi Temetkezési Egylet ellen a kulisszák mögül csunya aknamunka folyik, amely 3000 tag, 3000 kisember megtakarított pénzcskéjébe kerülhet. És ezek a külön-külön jelentéktelen pénzek sokmillióssá vagyont jelentenek! Értethető tehát, hogy Aradon éber szemekkel vigyáznak arra, hogy az akna, amelyet ez ellen az iparosintézmény ellen ástak, lehetőleg visszafelé robbanjon fel...

(b)

Aknamunka egy aradi iparos-intézmény ellen

Az Aradi Iparos Temetkezési Egylet visszaverie a robbantókat

Arad, február 27.

Izgalmasnak ígérkezett, végeredményében azonban sima lefolyású volt az a közgyűlés, amelyet vasárnap tartottak az Aradi Iparos Temetkezési Egylet tagjai. A Temetkezési Egylet egyike Arad legaktívabb altruistajellegű egyesületeinek, kilenc esztendő munkássága során az Egyesület súlyos milliókkal segítette a nagyobbára szegény iparosokból álló biztosítottak hozzátartozóit. Most azonban, hogy a súlyos gazdasági viszonyok az egyesület munkásságát is megnehezítették bizonyos mértékben, lelkiismeretlen spekulánsok veszedelmes kampányt indítottak az Egyesület ellen.

Az Iparosok Temetkezési Egyesületének élén országosan ismertnevű és becsült iparosvezérek állanak, emellett pedig a a meglévő, tényleges vagyon minden komoly nehézség ellen tökéletes biztosítékot nyújt. Annak idején, amikor a Temetkezési Egylet alapították, az ilyen viszontbiztosítások virágkorukat élték: az egész ország területén, de az Iparos Temetkezési Egylet mellett Aradon is, számos más, hasonló jellegű intézményt alapítottak, a melyeknek nagy része azonban a változott viszonyok miatt azóta már rég megbukott. Állandó botrányok középpontjába kerültek ezek az intézmények — kivéve ezt az egyedüli aradi temetkezési egyeletet, amelyet — mint mondtunk — a legkomolyabb iparosvezérek szerveztek meg és vezettek kilenc esztendő során. De nem csak, hogy a mai napig fennakadás nélkül prosperált ez az intézmény, ezentúl azonban igen sok valóban altruistajellegű testvérintézményt tartott fenn, vagy segélyezett.

A viszonyok következményei alól azonban — természetesen — nem lehetett teljesen mentesíteni. Bizonyos nehézség az Aradi Iparos Temetkezési Egyletnél is észlelhető, azonban ez a nehézség még korántsem jelent veszedelmet.

Eppen ezért, általános megdöbbenést keltett párosszerte az az akció, amelynek hátterében elsősorban is lelkiismeretlen spekuláció, másodsorban pedig bizonyos zsarolási törekvés mutatkozik. A súlyos viszonyok miatt igen sokan elmaradtak a tagdíjak fizetésével és ezeknek az elmaradt tagoknak eddig befizetett teteit potom pénzért összevásárolta néhány ember, akik most zsaroló hadjáratot indítanak az egyesület ellen. Háromezer tag érdekéről van itt, ennél az intézetnél szó, háromezer ember kilenc esztendőn keresztül teljesi-

tett fizetéseiből előállott sokmillióssá vágyon forog itt kockán.

Ezt a tényt ugylátszik teljes nyíltságban felismerték az egyesület tagjai. A mai közgyűlésen az egyesület tagjai és az egységbontáshoz felhasznált strohmanok megkísérelték, hogy „robbantsanak”, ez azonban nem sikerült, a közgyűlés teljes egészében magáévá tette a vezetőség álláspontját és visszautasította a levégőbe puffogatott vádakát.

Vonat, amely nem biztos, hogy indulni fog

A Székelyfölddel bánik a vasut a legmostohábban

Sepsiszentgyörgy, február 27.

A vasuti vezérigazgatóság mostohaságát már régóta érzi a Székelyföld. Ez a fővonalakból amúgy is kimaradt, a vasuti hálózatban egészen mellőzött és elzárt terület nemsokára középkori szintre süllyed vissza közlekedési szempontból, mert ha a vasuti vezérigazgatóságnak bármiért be kell szüntetnie egy vonatot, nem sokat töpreng, hanem a Székelyföldet veszi elő.

Legújabbban a Sepsiszentgyörgy—Bereck között eddig naponta közlekedő vegyes vonatot szüntették be. Egyelőre még nem teljesen, csak úgy „részlegesen”. A kiadott rendelet szerint ugyanis ezentúl

a vegyes vonatot csak akkor szabad elindítani a végállomásra, ha teherszállítmánya is van.

Az utasok nem számítanak, értük a vonat el nem indul. Ezzel aztán a vonat sem számít már az utasok szempontjából, mert ki és hogyan tudná kiszámítani a közbeeső állomásokon és a falvakban, hogy ma vajon lesz-e teherszállítmánya a vonatnak s elindul-e? Értethető, ha ez az egészen szokatlan s nagyon-nagyon vidéki megoldás nagy elkeseredést okoz Háromszéken. Nem volna például okosabb és a vasúthoz illebb, ha legalább minden második nap pontosan indítanák a vonatot?

A kiszámíthatatlanság és az öletszerűség nem lehet jó üzlet a vasútnál.

Összeesküvés és nyelvvizsga

Egy könnyen valló toprongyos merénylő, vagy minden ürügy jó arra, hogy a magyar vasutasi elbocsássák

Bukarest, február 27.

Hála a bukaresti rendőrségnek és a szignificanciának, néhány száz ember állítólag újból megmenekült a haláltól.

Mi lenne e két intézményből, ha időnként nem követnének el merényleteket az állam és a polgárok életbiztonsága ellen. Nem találna létjogosultságot.

De időnként mindig akadnak bizonyítékok áldásos működéséről.

Ime a legújabb: Még február 17-én történt az eset, de csak most vált ismeretessé.

Február tizenhatodikáról tizenhetedikére virradó éjszaka merényletet fedeztek fel a buka-

resti állomáson az Orient-Expressz ellen.

Az utolsó pillanatban akadályozta meg a rendőrség a borzalmas tömegszerencsétlenséget.

Az éjjelutáni kísértetes órában egy rongyos alak surrant a pályatesthez. Rongyai közül előkotorászott egy szerszámot és elkezdett vele harangozni a sineken.

Erre felfigyeltek a rend éber őrei, a politikai rendőrség detektívjei és lefűltek a csendező rongy- és csonthalmaizt.

Nagyon gyanusan viselkedett.

Nem volt nála egyetlen egy akta. És egy szót sem tudott románul. De azért azonnal úgy vallott, mint a karikacsapás.

Neve: Kis György. Életkora: 25. Illetősége: Magyarország. Foglalkozása: szabó.

Civilben magyar katonaszökevény. Titokban lépte át a román határt és így ábrongyosan sikerült észrevétlenül eljutnia Bukarestig.

Itt nagy feladat várt rá. Február 16-án, a tavalyi vasuti munkászavargások évfordulóján levégőbe akarta röpteni, vagy pedig kisiklatni az Orient-Expresszt. A grivici vasuti műhelyekkel szemben.

Legyen méltó megünneplése a nagy forradalmi esemény évfordulójának! Reszkessenek a világ urai.

Ilyen beszédet vágott ki a borzas haju, kiálló pofacsontu, elvetemedett, anarchista tömeggyilkos.

És azt is sikerült a bukaresti rendőrségen kivallatni belőle, hogy egy baloldali terrorista szervezet magyarországi fiókjának megbízásából vállalta ezt a feladatot.

Hencegett vele, hogy ő nem beteg, mint Matuská, hanem elvből cselekszi az ilyesmit.

Ilyen könnyű dolga rég nem volt a rendőrségnek. Csak úgy ömlöttek a bűnből a hajmeresztő vallomások. És megvolt a nagy fogás.

Most a kitűnő rendőrről tovább szöhetne a feltevéseket.

Grivici évforduló az ausztriai forradalmi gépfegyver-zene kíséretében, nemzetközi terrorista szervezet, magyarországi katonaszökevény...

Ah, megvan! Egy újabb boangyen-bolsevista forradalmi kísérlet.

És elkezdődött a hajsza a grivici kisebbségi vasuti munkások között az összeesküvés tagjai után. Megteltek velük a rendőrség cellái. Annnyira, hogy el kellett eresztetni az antifasiszta gyűlés letartóztatott résztvevőit, mert nem volt hely számukra.

Általában azzal vádolják a magyarajku vasuti munkásokat, hogy mind összeesküvők.

Holott ott a régi recept, a jó öreg nyelvvizsga.

Azért senki sem gondolja, hogy az „összeesküvés” kedvéért ezt elejtették volna.

Az összeesküvés az nem biztos.

A nyelvvizsga meg mindig sikerült azok szempontjából, akik megrendezték.

Huszár Emil

K Ö Z G A Z D A S Á G

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diétás ellátás.

Legnagyobb luxus — Mérsékelt árak
Kúra, sport, szórakozás.

Az „árukorona“

Irtta: KELEN GYÖRGY

A világ valamennyi közgazdásza és pénzügyi kapacitása külön-külön és együttvéve, eltekintve néhány erőfeszítéstől és egy egész halom kétes értékű teóriától, nem eszelt ki okosabb megoldást a régi németországi receptnél a nemzeti ipar és kereskedelem megmentésére, amikor a márka teljes felhígításával zsebevágta az egész világot, amely hosszú időn keresztül tántoríthatatlanul hitt a német Reichsmark aranyánál is stabilabb becsületfedezetében. Akkor a becsület, mint pénzügyi bázis, egy hosszú időre elveszett, de ennek a veszteségnek az árán Németország legvalószínűleg megmenekült a teljes és elkerülhetetlennek hitt gazdasági összeomlástól. A világ bedült és az emberek, akik a márka becsületére spekuláltak, egyszerűen csak rájöttek arra, hogy az a tőke, amit márkavásárlással fektettek, nem más, mint Németország gazdasági újjáépítésére fordított adakozás, amit önkéntesen még a leghiszékenyebb lélekkel sem lehet nevezni.

Ezt az ad absurdum inflációt, amelynek folytatása a márka papírmunka, mint makulátúra, már majdnem nagyobb értéket képviselt, mint a rányomtatott névérték, ezt a tipikusan Made in Germany pénzügyi manővert, mint néhány zseniális német nemzetgazdász szellemi tulajdonát nyugodtan szabadalmaztatni lehetett volna a filozófus megakadályozása érdekében. A védjegyzés csak azért látszott feleslegesnek, mert mindenki képtelenségnek tartotta, hogy ebben az életben, vagy helyesebben ebben a pénzéletben hasonló trükkkel még egyszer be lehessen ugratni a világot.

Ez azonban nagy tévedés. A megismerés és tapasztalat gyakorlatilag ugyanolyan értékelőnek bizonyult, mint a felhígított német márka és a pénzvilág naivsága tizenkét év óta alig változott. Erre mutat most legújabbán és elég világosan a csehszlovák példa, amely a font és dollár után is elorozza a hajdani német koncepció alapjait és valamivel civilizáltabb formában, saját pénzügyi életére kevésbé veszedelmes dózissal, a germán orvosságot használja bedöglött iparának felújítására.

Mert az, ami ma a cseh korona aláértékelésével történik, végeredményképpen a német recept alkalmazása. Olyan drasztikusan, hogy bankjegy felírású színes papírdarabot finom valutát inkasszálnak, megengedve nem lehet megismételni, annál kevésbé, mert a cseh korona tőzsdei kurzusának delelőpontján sem volt meg az a bizalmi nimbusz, mint a régi német márkának. A pénzemberek pedig, ha a német példa után okosabbak nem is lettek ugyan, de mindenesetre több óvatosságot mutatnak. Ezért jött tehát a teljes felhígítás helyett egy közel huszszázalékos aláértékelés, a belső vásárlóerő stabilitásának érdekében pedig felvetették az árukorona bevezetésének a tervét.

Az árukorona csak mint elnevezés új. Valójában ez sem eredeti cseh pénzügypolitikai kermék, hanem szolgai kopirozása az ugyancsak Németország által bevezetett Registermarknak. Mind a kettőnek a lényege az, hogy a kereskedő, vagy iparos, aki exportcikkre ad el árut, az eladást bejelenti egy erre a célra létesített állami hivatalnál, amely közlegi utján ellenőrzi, hogy az árut valóban kivitték-e az országhól és ebben az esetben azt a valutát, amelyet az illető exportőr vételár címen kap, 20 százalékkal magasabb árfolyamon váltja be az állam, mint amennyi annak a tényleges tőzsdei árfolyama.

A csehszlovák kormány által most tervbe vett árukorona bevezetése, éppen úgy, mint a német Registermark, végső eredményképpen nem más, mint egy komplikáltabb formájú exportprémium. Az ötlet zsenialitása azonban éppen abban rejlik, hogy ez a 20 százalékos prémium jelen esetben a csehszlovák államnak nem jelent csak egy 3.4 százalékos megterhelést, mert a cseh koronát 16.6 százalékkal aláértékelték, ami más szóval annyit jelent, hogy változatlan arányfedezet mellett 16.6 százalékkal emelte a bankjegy forgalmát, anélkül, hogy ez a bankjegytöbblet pénzbe kerülne és ebből fizeti majd az árukorona bevezetésével szükséges árfolyamdífferenciát, amelyet a cseh exportőrök kapnak az exportra kerülő árujuk ellenében kapott valuta beszolgáltatása esetében.

Az új moratórium-törvény főbb rendelkezései

Az adósok 1934 június 1-ig kaptak fizetési haladékot

Bukarest, február 27.

A szenátus tegnapi ülésén késő délután, hirtelen benyújtották a moratórium meghosszabbításáról szóló törvényt. A konverzió ügye tudvalevőleg régen vár a végleges rendezésre s a kormány addig moratóriummal tartja az adósokban a lelket. Azt a moratóriumot most, amely március 1-én lejár, hallozatlan feltételekkel meghosszabbították június 1-ig.

A kormány a törvényjavaslat benyújtásakor rendkívüli sürgősséget kért, amit a ház meg is adott és a törvényt villámgyorsan megszavazták. A törvény szövege a következő:

1. fejezet. Meghosszabbítatik 1934 június 1-ig az a határidő, amelyen belül az 1933 április 14-iki mezőgazdasági és városi adósságrendezési törvény 1. szakaszában

ban foglalt adósok kötelesek az ott meghatározott kamatokat a fenti törvény alkalmazása alá eső adósságok után fizetni.

2. fejezet. A fenti törvény 4. szakaszában felsorolt adósok által megállapított félévi részletek fizetése 1934 június 1-től kezdve történik.

3. fejezet. A fenti törvény 5. és 6. szakaszában szereplő adósok az ott előírt ajánlatokat 1934 június 1-ig megtehetik, az adósságaik fedezésére szolgáló részletek fizetése pedig ugyanazon időponttól kezdődik.

4. fejezet. Az 1933 április 14-iki mezőgazdasági és városi adósságrendezési törvény második bekezdésének 29. szakaszában foglalt intézkedések alkalmazását nyerne a városi telekhitelintézetekre is, de csak a kifejezetten ingatlanvégrehajtás-soknál.

5. fejezet. A végrehajtási eljárás felfüggesztése és az 1933 április 14-iki törvény második bekezdésének 29. szakaszában foglalt végrehajtás érvényes akkor is, ha az ügy fellebbezése már a semmitőlseki fázisban van.

6. fejezet. Teljes egészükben szentesített nyerne az 1933 november 29-iki 3046 számú királyi dekrétum rendelkezései.

A moratóriumot meghosszabbító törvény, amely június 1-ig fenntartja a jelenlegi állapotot, minden valószínűség szerint hétfőn megszavazásra kerül a képviselőházban is.

Kormánykörökben különben azt mondják, hogy most már a végleges adósságrendezésről szóló törvény sem késik soka. A hírek szerint rövidesen ezt a javaslatot is benyújtják.

A nagyszebeni kisiparosok, kereskedelmi és ipari alkalmazottak monstre-gyűlésen tiltakoztak a nagyszebeni munkakamara megszüntetése ellen

Nagyszeben, február 27.

A nagyszebeni kereskedelmi és ipari alkalmazottak monstre-gyűlésen fejtették ki sérelmeiket és kimutatták, hogy a nagyszebeni munkakamara körzetében 150 ipari vállalat van, amely több mint huszonötezer ipari alkalmazottat foglalkoztat. Ilyenformán, még akkor is, ha a kormány tényleg csak három erdélyi és bánáti munkakamarát engedélyezne, abban az esetben is Nagyszeben érdemelné meg az egyiket, éppen előnyös földrajzi helyzeténél fogva is.

A munkásság hatalmas memorandumot dolgozott ki, amely szerint Nagyszeben nem elégedhetik meg csupán egy fiók-munkakamarával és az is előnytelen lenne megközelítés szempontjából, hogyha Nagy- és Kisküküllő megyéket — a javaslat szerint — Kolozsvárhoz illetőleg Craiovához csatolnák. A craiovai feltevésnek azért is el kell esnie, mert az

ókirályságbeli munkatörvények sokban különböznek az erdélyiektől és így sok félreértésre adhat okot.

Kimutatja a nagyszebeni munkások memorandumja azt is, hogy a nagyszebeni munkakamara rövid kilenc hónapos működése alatt igen sok eredményt mutathat fel, főleg a munkaadó és alkalmazottak közti ügyekben. Hasonló incidensekben ezalatt az idő alatt több mint 200 konfliktust intézett el békésen és több esetben intézett el, illetőleg kreált kollektív-szerződéseket a munkásság számára a munkakamara körzetében tartozó gyárakban.

A nagyszebeni munkakamara megszüntetése ellen tiltakozó emlékiratot adtak át Szeben, Nagy- és Kisküküllő megyék parlamentereinek, hogy azok a parlamentben is tiltakozzanak a törvényjavaslat részletes tárgyalásánál a nagyszebeni munkakamara megszüntetése ellen.

„Az 1934-es év a gazdasági vágyak és óhajok abortusát jelentette“

— mondotta dr. Fried János, az Erdélyi Kereskedők Szövetségének főtitkára

Amerika Romániától csak négyésfél vagon szeszt vesz át

Marosvásárhely, február 27.

A marosvásárhelyi Kereskedő Társulat rendes évi közgyűlésén vasárnap délelőtt az iparkamara nagytermében a város gazdasági bajait tárta fel a nyilvánosság előtt.

A gyűlést Rosenfeld Jenő nagykereskedő, a Kereskedő Társulat elnöke nyitotta meg, aki bevezető beszédében az erdélyi kereskedők legnagyobb sérelmét, a kontingentálási rendeletet tárgyalta hosszasan, arra sürgős orvoslást kérve, majd a megjelent nagyszámú ke-

reskedők és iparosok nevében a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara megszüntetésének terve ellen tiltakozott. Az egybegyűlt marosvásárhelyi kereskedők és iparosok egyhangulag határozták el az elnök indítványára, hogy a kormányt tiltakozó táviratot küldjenek, kérve ennek a fontos székelyföldi gazdasági intézménynek a további fenntartását.

Ezután dr. Márk Miklós ügyvéd, a Kereskedő Társulat főtitkára tartotta meg rendes évi beszámolóját, amelyben

Ebben a számításban természetesen csak akkor nincs hiba és az egész pénzügyi manőver csak akkor helytálló, ha a cseh korona belső vásárlóértéke változatlanul konstans marad és az áruk a pénz aláértékelése ellenére sem emelkednek egyetlen cseh fillérrel sem.

Ezért tartotta szükségesnek a csehszlovák kormány egy drákói szankciókkal bíró árdragítási törvényt a gyors életbeléptetését, amelynek megszegése esetén a legenyhébb büntetés az iparengedély végleges bevonása. És ezért tartotta szükségesnek egy hatalmas aparáttussal működő fináncgárdának és a denunciansok egész hadseregének a megszervezését a törvény rendelkezéseinek ellenőrzése végett. A gyakorlat ezzel szemben azt mutatja, — legalább is eddig, — hogy ezek a gondos óv-

intézkedések teljesen feleslegesek voltak. Még annak ellenére is, hogy az árukorona bevezetése csak terv, amely még nem közeledett a megvalósulás stádiumához. A cseh iparnak eszé ágában sincs, hogy az aláértékelt valuta mellett a belső vásárlóerő stabilitását megintassa és az árakat emelje, mert teljesen meg van elégedve azokkal az üzleti lehetőségekkel, amelyek most az árfolyamleszállítás folytán az agyonhalmozott készáruáraknál előtérbe lépnek.

A cseh ipar exportja egyik napról a másikra óriási lendületet vett és a valóban nagyon olcsó árban forgalomba kerülő áru megtalálta az illegális utat a környező államok és így elsősorban Románia felé, megkerülve a szigorúan zárt vámsorompókat.

azt hangsúlyozta, hogy hathatós eredmények elérése céljából közös munkaprogramot kell megvalósítani az összes erdélyi és bánáti kereskedőtestületeknek. Majd kitért arra, hogy a kereskedő forgalmának állandó csökkenésével nincsen arányban a ma még mindig horribilis rezszi, amit a kereskedőknek kell viselnie, főleg az elviselhetetlen állami és közterhek következtében. A közös gazdasági frontnak fog kellennie kiküzdenie a közterhek redukálását.

Ezután dr. Fried János, az Erdélyi és Bánáti Kereskedő Szövetség főtitkára tartott hosszas és magvas előadást, amelynek bevezető részében a jelenlegi gazdasági helyzetet vázolta, kijelentve, hogy az 1934-es év minden gazdasági vágya és óhaja „abortus“ volt.

Elmondotta, hogy a londoni konferencia megásta a gazdasági liberálisizmus sírját. Kifejtette, hogy a kereskedők proponálták először Romániában azt, hogy a külföldi adósságok kamatfizetését szüntessék be. Egy egészséges export-import zűlet hiányát tette ezután szóvá, azzal a személyes epizóddal, hogy alkalma volt interválni abban a kérdésben, hogy a szeszélvezésre áttért Amerikának, Románia is nagyobb mennyiségű alkoholt szállíthasson. A tárgyalások azonban azzal a kevésbé kielégítő eredménnyel végeztek, hogy Amerika, a minimális román cserekereskedelem következtében csak négy és fél vagon alkoholt hajlandó átvenni Romániától.

Az előadó szerint a Nemzeti Bank fél az inflációtól, holott be van bizonyítva, hogy nem az árak okozzák az inflációt, hanem az infláció okozza az árakat.

Dr. Fried ezután a káros kartellrendszerre tért ki, amely a kontingentálás alatt levő kartellcikkeket megdrágította, megemlíti, hogy a mezőgazdaság rentabilitása visszaesett és a devizakorlátozás rögtön megszüntetését és a szabad devizakereskedelem bevezetését sürgeti.

Végül erősen kikelt az adóbesugók ellen és egy közös gazdasági front, a kereskedői rend megszervezését sürgeti nagy helyesléssel fogadott beszédében. Dr. Erdélyi Emil alelnök beszélt a kereskedői jóléti intézmény és a közös gazdasági párt szükségességéről és ezután a közgyűlés egyhangulag a következő tisztikart választja meg: elnök: Rosenfeld Jenő, alelnökök: dr. Erdélyi E. Várady Árpád, Vadady F. Sándor.

Tegyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Sermandrée
szappannal

ELŐADÓESTÉLY A SZÉKELY
TÁRSASÁGBAN

A Brassói Székely Társaság szombaton este tartotta meg egyetemesi helyiségében előadásorozatának harmadik estélyét. A Társaság hatalmas termetű zsúfolásig megtöltött közönséget Széle Béla dr. elnök üdvözölt, ismertette a társaság közmívelődési munkatervét. Utána Dániel Viktor, a brassói ref. iskolai rektor-professzora tartott mindvégig lebilincselő és nagy tetszéssel fogadott előadást a fajok kialakulásáról, keveredéséről, emelkedéséről és hanyatlásáról okairól. Dánér Lajos ref. s. lelkész nagy hatást keltve Ady-költőmönymeket adott elő. Széle Béla dr. elnök záróbeszéde után Dánér Lajos tartott pohárköszöntőt. Örömet fejezte ki afölött, hogy a Székely Társaság munkája teljes megértéssel találkozott a brassói magyarság részéről, mely tüntetően sorakozik fel a Társaság estélyein. A hivatalos rész bejárása után a társaság kedélyesebb hangulatban maradt még hosszú ideig együtt.

SZONATAHANGVERSENY

Vasárnap délelőtt a Honterus aulájában tartották meg Bernfeld Imánuel és Biemel Sámuel brassói zenetanárok közös szonátahangversenyüket. A hangverseny műsorán Händel, Mozart és Brahms szonáták szerepeltek. Bernfeld tanár művészi felkészültsége, szívvelteli de fegyelmezett ereje különösen a két utolsó szonátában kaptak maradéktalan kifejezést. A Brahms-szonáta álomszerű finomságát, Mozart vadságának ideges iüktetését, mely megértésével adta vissza a zongoránál ülő kiváló művész. Biemel Sámuel mélyhangjával és hegedűjátékának csodálatos összhangjával kiváló társa volt a fiatal művészeknek. A komoly és értékes művészi eseményt nagy és lelkes közönség élvezte végig.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A brassói református Nőszövetség Szentpéteri-uti tagozata az Ifjúsági Keresztény Egyesület közreműködésével február 25-én este 8 órai kezdettel ugyanahelyre, mint erkölcsileg jól sikerült, gazdaságilag műsoros szonátahangversenyt rendezett. Ezen az uton mond köszönetet a vezetőség Jakab Antalné, Elekes Mózesné, Fazakas Istvánné, Demeter Dénesné, Bodor Árpádné, Szabó Miklósné, Bitay Jenőné háziasszonyoknak és az Ifjúsági Keresztény Egyesület tagjainak, akik szívesek voltak buzgó tevékenységükkel a szép sikerhez hozzájárulni, egyben köszönetet a vezetőség a vendégek áldozatkészségét, mellyel a jótékony ügyet oly áldásosan elősegítették. A legközelebbi szeretetvendégség a jövő vasárnap, március 4-én lesz és pedig d. u. 4 órakor a Deresteyi-ut 37. alatti imaházban a Nőszövetségnek és az ifjúságnak 5 órakor a Kálvin-u. 3. sz. alatti tanácskelemben a háztartási alkalmazott székely leányoknak.

GYERMEKELŐADÁS

A brassói zsidó elemi iskola vasárnap délután tartotta meg az Iparegyet termében „Purim” gyermekelőadását. Az előadásban megjelent nagyszámú közönséget az iskola lelkes tanítógárdája kiválóan betanított, szép és izléses műsorral lepte meg. Az anyagi és erkölcsi siker érdeme elsősorban Kain Dávidé, akinek igazgatói vezetése alatt a zsidó iskola már számos szép élményben részesítette a gyermekeket és a szülőket. A betanítás fáradságos munkájáért a legnagyobb elismerés illeti Frändlich Vilma, Pálfi Lajosné és Löwenfeld Emilné urnókat. Az előadás kiemelkedő száma „A királykisasszony és a pásztor” című táncjáték volt, amelyben 27 gyermek bájos és finom összjátékkal elevenítette meg Andersen meséjének figuráit. A tánc rendezésének és művészi kidolgozásának érdeme Leitner Hella asszonyé. Az előadást gyermekbál követte. A tiszta jövedelmet a zsidó elemi iskola, az új iskola felépítésének alapjára fordítja.

AZ IFJUSÁG SZEREPE
ÉS A MUNKABALESETEK

Az iparostanoncok szakmai kiképzésének tökéletesítésére, Spiridon Maican mérnök, a bukaresti társadalombiztosító központ felügyelője, február 26-án, hétfőn délután 5 órakor a Saguna-liceum dísztermében előadást tartott „az ifjúság szerepe a munkabalesetek elkerüléséért folyó harcban” címmel. Az előadásra a brassói ipari iskolák vezetőbizottsága ezennel felhívja úgy az ipari tanoncokat, szülőkkel együtt, mint a munkaadókat, munkásokat s általában mindazokat, akik a munkabalesetek elkerülésének kérdése iránt érdeklődnek.

A KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK
HATÓSÁGILAG MEGÁLLAPÍTOTT ÁRAI

A közszükségleti cikkek hatósági árait megállapító brassói bizottság és a város állandó választmánya ma megtartott ülésükben tárgyalta a március hóra érvényes ármegállapításokat. Beható tanácskozás és a beérkezett jelentések megvizsgálása után az állandó választmány úgy döntött, hogy a februári árakat tartja fenn az alábbi módosításokkal: Az első osztályú marhalus ára 14 lejről 16-ra, a második osztályúé 8 lejről 10 lejre, a szalonna 28-ról 30-ra, a hajt 30 lejről 32 lejre és a zsír 36 lejről 38 lejre emeltetett.

A magyarpárti ifjuság
nagysikerű irodalmi estélye

Brassó, február 27.

A brassói Magyar Párt ifjúsági szakosztálya tegnap, vasárnap este fél 9 órai kezdettel magas művészi színvonalon mozgó irodalmi estélyt rendezett. Elsőnek Dániel Antal ifjúsági elnök beszélt. Bevezetőjében az ifjúságnak az erdélyi magyar társadalomban való fontos szerepét taglalta. Utána Schenk Gyula tartott irodalom történeti értekezést, amelyben részletesen boncolgatta azokat a hatásokat, amelyeket a földrajzi helyzet gyakorol az irodalomra. Id. Szemlér Ferenc verseket olvasott fel, amelyek nagy sikert értek el a hallgatóság között. Nikodémusz Károly készülő drámájából olvasott fel részleteket. Dánér Lajos fiatal ref. pap saját verseiből szavalt, melyet meleg tapssal fogadott a közönség.

Szünet után Szalay Mátyás sepsiszent-

györgyi esperes-plébános saját verseiből adott elő, nagy előadó művészettel, kiváló interpretáló készséggel. A közönség vissza is tapsolta a dobogóra a költő-plébánost.

Kacsó Sándor „Az erdélyi szellem ellenforradalma” címen felolvasást tartott, melyben rámutatott azokra a jelenségekre, amelyek kerékkötői az erdélyi progresszivitásnak, s gáncsolói annak, hogy Erdélyben egy magasabb rendű liberálisizmus váljék az értelmiség gondolkodásának alapkövévé.

Farcádi Sándor három verset olvasott fel, melyek szépségükkel mindenki szívéhez közel férkőztek. I. Szemlér Ferenc szintén három hangulatos verssel szerepelt.

Az estély résztvevői melegen ünnepelték Brassó költőit és íróit.

Brassó sportja

AZ „ENCIÁN” SIVERSENYE

Az „Encián” si- és turistaegylet, vasárnap rendezte meg ezévi klubközi versenyt, melyen szép mezőny, 31 résztvevő indult. A verseny lesiklóversenyből (Keresztényhavas-Pojána) és ugrásból (az Encián-sáncra) állott. Részletes eredmények: Lesiklóverseny az új családi uton. (31 induló.) Ifjúsági: I. Binder Kurt (KSV) 28 p. 44 mp. II. Berbecar (KSV) 29.10 mp. III. Aranyossi (Encián) 31 p. 07 mp. Szeniorok: I. osztály: Schlandt (KSV) 25 p. 34 mp. (Holtversenyben.) II. Zechner (KSV) 25 p. 34 mp. — II. osztály: I. Török János (Encián) 27 p. 29 mp. II. Dressnandt (Encián) 27 p. 49 mp. III. Samhammer R. (ACFR) 28 p. 04 mp. Ugróverseny (16 résztvevő). — Szeniorok: I. Török J. 310.3 pont, 25.5, 24.5, 23.5, magas ugrás. II. Singhoffner Géza 264 pont, 16, 23, 21 m. ugr. III. Balló Árpád 198 pont, 14.5, 15, 16.5 m. — Ifjúsági: I. Aranyossi 274 pont, 13.5, 17, 15 m. II. Kovács László 183 pont, 13, 21.5 b, 17.5 b. III. Beldi 180 pont, 13.5 b, 21 b, 15.

A KSV IFJUSÁGI SINAPJA

Vasárnap rendezte meg a Krustädter Skiverein szokott ifjúsági sinapját, nem valami kedvező hóviszonyok mellett. Az idősebbeknek 6 km., a legkisebbeknek csak 1 km. távot kellett megfutniuk. Az eredmények:

Távfutás, fiúk, V. osztály: 1. Liebich Edgar 3.40 p. és Wilk Siegfried 3.41 p. IV. osztály: 1. Gött Johannes 12.46 p. III. osztály: Neustaedter Karl Hans 6.40 p.

Önkényesen kidobálta a nem-
fizető lakó butorait egy
önbíráskodó házigazda

Brassó, február 27.

Furcsa és embertelen látvány ragadta meg szombaton délután a Közép-utcán járkáló emberek figyelmét. Csakhamar szépszámu nézőközönség verődött össze a Közép-utca 42 számú ház előtt. Sajnákozással és megbotránkozással vették tudomásul azt, ami történt s amit a patak partjára kipakolt butorok beszélnek el.

Szétzedett így ahány darabja anyifelé, ládákon ágynemű, három paplan és szalmazsák meg párnák, edények szanaszét, szekrény, két asztal, egy kis háztartás szomorú romjai.

A házigazda, kinek a lakója nem fizetett pontosan házbért, míg a lakó távol volt a háztól, egyszerűen kipakolta mindenét az utcára. Mindenféle bírói intézkedés nélkül, saját hatáskörben.

Aki utcára került, özv. Nagy Józsefné, van egy leánya, nagyon szegény sorsban él.

ASTRA MOZGÓ, BRASSÓ

Oriási sikerrel, telt házak előtt fut a

„LÁNGPOKOL”

című megrázó filmdráma, melyet

NAGY KATÓ és HANS ALBERS

alakításai teszik felelhetetlen élménnyé!

A többi szerepekben kíváncs. Eugen Klöpfer és Fritz Genschow.

Rendező: Gustav Ucicky.

A brassói pénzügyigazgatóság értesítése

Brassó, február 27.

A brassói pénzügyigazgatósághoz érkezett 366047—1954 számú miniszteri rendelet intézkedése szerint 1934 év február hónapjára a köztisztviselők csak abban az esetben vehetik fel fizetésüket, vagy bármiféle illetményüket, ha igazolják, hogy 1933 I. II. III. s 1934 I-só évnegyedére befizették globális adójukat. Akik ezt nem igazolják, nem kapnak fizetést. Ugyanez az intézkedés vonatkozik a tan-tiemekre is.

A TUZOLTÓK TANCESTÉLYE

A brassói önkéntes tűzoltók belvárosi szakosztálya február 24-én, szombaton este műsoros táncestélyt rendezett. A műsor számait pompásan betanított műkedvelők vitték a közönség elé, mely mindvégig nagy tapssal honorálta a műkedvelők ügyességét. Kellemes hatást váltottak ki a román, magyar és német dalszerzemények, úgy a magán, mint kettős dalok. A műkedvelő színeszgarda által gördülőkenyen pergő ritmusban bemutatott egyfelvonásos bohózat különös tetszést váltott ki a termet zsufolásig megtöltött közönségből. Elsőrangú akrobata művészi teljesítmény volt a tűzoltók által bemutatott létragyalak, majd pedig élethű szépségével hódított az az előkép, melyet a tűzoltók életéből merítettek és mutattak be. A szünetek alatt a városi zenekar játszott dicséretre méltó fegyelmezettséggel. A műsort reggelig tartó jól sikerült s jól megrendezett bál követte.

BAL

Szombaton este zajlott le az „Ahava” zsidóklub termeiben a „OSE” jótékony egyesület idei nagy bálja. A szépen megrendezett mulatságon megjelent nemcsak Brassó zsidótársadalmának színe-java, hanem a román és szász társaságok elítje is. A bál közönsége a legjobb hangulatban a késő reggeli órákig együttmaradt. A bevételt az egyesület jótékony intézmények támogatására fordítja.

A BRASSÓI SZÉKELY TÁRSASÁG felhívja iparostanóc tagjainak figyelmét arra, hogy a szabó, cipész, bádógos valamint egyéb szakmákban is tanoncok várnak elhelyezésre. Érdeklődők forduljanak Rácz József gazdához (Str. Lungă No. 14.)

Apróhirdetések

Szavanként 1 lei, vastag betűvel
2 lej. — Legkisebb hirdetés 20 lej

Üzletemet áthelyeztem Hirsch-utca 1. szám alá. Mindent meglegő olcsón árusítok. Rávész József textilereskedő. 1639

Megnyitni Kolostor-utca 22. szám alatt, I. emeleten, legszebb modellekkel kalapszalonom. Átalakításokat olcsón vállalom. Hölgyközönség szíves pártfogását kéri Horovitz Ilona. 1686

Koszt és kovártély jutányosan kapható március 1-től. Érdeklődni Brassó, Vasut-utca 51. 1721

Egy pékhelyiség kiadó. Brassó, Str. Valea Alba 6. sz. 1719

Deresteyi-uton adómentes családi ház eladó. Ugyanott keres megvételre Bács Bácsi használt boroshordókat. 1718

„Auto-Spedition — Documenta”, proprietar Traian Sulică, Braşov, Str. Spitalului 64. Telefon 454. Birou pentru transporturi de mărfuri, materiale, mobile (mutări) is toată țara. Linie specială Braşov—Bucureşti şi retour. Transporturile sunt asigurate în caz de stricăciune etc. Condițiuni avantajoase. 1715

Angajez practicanță de birou. Cine dorește să învețe Dactilografia (mașina de scris) ieftin, să se adreseze Biroului „Documenta”, Braşov, Str. Spitalului 64. 1715

Elsőrendű varró- és tanulóleányt felvesz Margaret-szalonn, Brassó, Libertății 10. 1723

ASSZONYOM, HABEALL A HIDEG IDŐ...
Meg kell óvnia arcbőrét kinos és kellemetlen
vörösségek, bőrrpedések és kipálások ellen.
A "CRÈME SIMON"
az egyedüli hatásos, higiénikus, ellenálló
szépitő-szer, amely arcbőrét teljesen simává
varázsolja és annak dacára megőrzi.
Figyelen használata módjára:
Reggel és este a lemosástól még nedves
arcbőrre egy kevés

**CRÈME
SIMON**
"SIMON"-POUDER
"SIMON"-SZAPPAN

SPORT

Budapesti bajnoki mérkőzések

A magyar profiliga első osztályának vasárnapi bajnoki mérkőzései:

Budapest: Újpest—Szeged FC 3:1 (2:0). Az Újpest minden különösebb megerőltetés nélkül győzött a szívesen védekező szegediek ellen. Szeged csapatában különösen a kapus volt jó és ő hiúsította meg az Újpest nagyobb gólarányú győzelmét.

Hungária—Somogy 2:1 (3:1). A Hungária nagy fölényben játszott. A somogyiak nagy gólarányú vereségét csak az a körülmény menti, hogy a mérkőzés nagy részében 10 emberrel játszottak, Velez hátvéd sérülése miatt.

Phöbus—Kispest 1:1 (1:0). A csapatok nagyjából egyenlő játékot mutattak. A második félidőben rámenős, kemény küzdelem következett. Szilágyi a Phöbusból kiállították. A 10 emberrel játszó Phöbus ellen a Kispest fölénybe került, de így is csak az utolsó percben tudott egyenlítani. A Phöbus az első félidő 33-ik percében berugta a vezetőgólt Tárnok révén, míg a Kispest csak a második félidő 43-ik percében egyenlített nagynevezzen Szepes révén.

Ferencváros—Attila 3:1 (1:0). A Ferencváros a beteg Sárosi nélkül a középcsatár helyén Székellyel állt fel. A miskol-

ciak kemény munkát adtak a bajnokcsapatnak s néha úgy látszott, hogy nyílt a tesztük a küzdelmet. Az első félidőben a Ferencváros sokat támadott és a 12-ik percben Toldi beadja a vezetőgólt. Több gólt azonban ebben a félidőben nem bírtak elérni. Szünet után az Attila nekilendül, a Ferencváros alig tud tuljutni a felpályán. Végre Toldi egyéni akcióba fog, a 17-ik percben kidolgoz egy labdát és Székely elé találja, aki berugja a második gólt. Nemsokára a kitünően játszó Toldi megszerez a harmadik gólt is. Ezután a Ferencváros „lefekező” és csak az eredmény megtartására törekszik. Az Attila azonban támad. Opató villámgyorsan befut és Bach elé adja a labdát, aki hálóbá juttatja a vigaszgólt. Hullámzó mezőnyjátékkal fejeződik be a mérkőzés.

Debrecen: Bocskai—Budai „11” 7:0 (3:0). A nagyszerű formában levő debreceni csapat teljes fölényben, biztosan verte a budaiakat. A mérkőzés sorsa már az első félidőben eldőlt.

A III. ker. FC—Nemzeti mérkőzése Budapesten, a Nagyszombat-utcai pálya nedves talaja miatt elmaradt. Valószínűleg szerdán játsszák le.

SZATMÁR: Olimpia—Törekvés (Nagykároly) 8:1 (3:0) A Phönix—szatmári Törekvés mérkőzés a használhatatlan pálya miatt elmaradt.

TURAEREDMÉNYEK

A TAC szíriai és palesztinai turájának eddigi eredményei:
BAYRUTH: TAC—Bayruth válogatott 4:2.
BAYRUTH: TAC—Sziria válogatottja 4:1.
TEL-AVIV: TAC—Makkabi 1:1.
SAINT-ETIENNE: Ripensia—Helyi válogatott 4:0 (2:0). Góllövők: Dobay (2), Bindea és Schwartz.

KULFÖLDIEREDMÉNYEK

Dublin: Ir válogatott—Belgium válogatott

Belföldi labdarugó-eredmények

Vasárnap számos labdarugómérkőzést tartottak az országban, részben barátságos, részben kerületi bajnoki mérkőzéseket. Eredmények a következők:

TEMESVÁR: Rapid—TMTE 3:3 (1:1).
Ilsa—Elektrika 1:0 (1:0).
ARAD: AMTE—AAC 2:1 (2:0).
GLÓRIA CFR—ATE 5:1 (2:1).
ZSOMBOLYA: Kinizsi—Politechnika 6:2 (2:1).

BANATUL—Zs. S. E. 4:1 (2:0). A temesvári mérkőzések közül a Kinizsi—Politechnika barátságos, a többi kerületi bajnoki.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allást keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KOTTAVÁSARLAS előtt okvetlenül kérje legolcsóbb árjegyzékemet. Galambos kottaantiktárium, Timişoara.

Modern tölgyfa tüzetli berendezés azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást ad Bene Albert, Targul Săucescu. 1639

Adóbónokat — korlátolt mennyiségben — veszek. Írásbeli ajánlatokat az összeg és a címletek megjelölésével „Március 1-ig” jeligére a B. L. kiadóhivatalába kérek. A bónókért, a tétel nagyságától függően, 37–40 lej fizetek.

Adóbónokat legjobb áron veszek, elad bucaresti tőzsderegyszer alapján, Goldschmidt-bank, Arad, Eminescu, Oradea, Reg. Ferdinand 10. 1712

Erdély területére legjobban bevált veteménymagvakat, virágmagvakat, évelőnövényeket, tavaszi virágokat, rózsákat, virággumókat, futócsérjéket, ujdonságokat, legolcsóbban, portómentesen szállít, árjegyzék díjtalan. „Kertészeti”, Hoghiz, Târnava-Mare. 1713

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötte 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

Allást keres

Egy jéggyári gépész állást keres. Esetleg lakatosmunkát is vállal. Kazamér, Braşov, Str. Biserica Romana 97. 1720

Kereskedelmi, ipari képviselőket vállalkozó Aradra. Prima referenciák. Cím a kiadóban. 1714

A HAZIKUKRASZAI KEZELŐKÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaikat mindenki házáig készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej.

Követlenül kimondottan eredeti
“OLLA”
GUM...?
Olla-1, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

ott 4:4 (1:2). Igen erős és izgalmas mérkőzés, amely végül is eldöntetlenül végződött.

Osztrák bajnoki mérkőzések Bécsben:
Rapid—Libertas 6:3 (4:1).
Hakoah—Wienna 1:1 (1:1).
Austria—FAC 2:2 (2:0).
Admira—Wacker 7:2 (4:1).
FC Wien—Donau 2:1 (1:0).
Sportklub—WAC 2:1 (0:1).

A nemzetközi sportdíjat

tudvalevőleg évente kiosztják a legjobb eredményt elért és Romániának nemzetközi viszonylatban legnagyobb dicsőséget szerzett sportemberek között. Az 1932 évi díjat Papana főhadnagy kapta, a Lake Placid-i versenyen elért olimpiai rekordért. Az 1933 évi nemzeti díjat ez év június 8-án osztják ki. A szövetség Gáll Lajos brassói atlétát, a nemzeti és balkáni marathoni futóbajnokot, valamint Macedon Konstantin főhadnagyot ajánlotta, aki új lovagló világrekordot állított fel és világméretű lovaglást végzett.

Frim és Dumitrescu, a kettős bofi világbajnokságáért már csak a jövő évben kaphatnak díjat, mert a bajnokságot 1934 évben nyerték.

A román—svájci 2:2-re végződött világbajnoki selejtező mérkőzés ügyében tegnap hozott döntést Párisban a nemzetközi labdarugó szövetség végrehajtóbizottsága. A döntés még nem végleges, azaz a bizottság kötelezte Romániát annak bebizonyítására, hogy Barátky, akinek szerepeltetése miatt a svájciak óvtak, román állampolgárságát sosem veszítette el és sosem szerezte meg a magyar állampolgárságot. Ha Románia ezt bebizonyítja, úgy a mérkőzést igazolják, ellenkező esetben megsemmisítik.

SZLOVENSZKO JÉGKORONGVÁLOGATOTT—KOLOZSVÁR VÁLOGATOTT

jégkorongütő mérkőzés zajlott le Kolozsváron szombaton és vasárnap. Az első nap a szlovenszkoiaiak győztek 3:0 arányban. Részdő 0:0, 0:0 3:0. A második nap Kolozsvár győzött 2:1-re. Részdők 2:1, 0:0, 0:0.

Sport hírek

Az angol labdarugó bajnokságban ismét az Arsenal vezet. A héten legyőzte a Blackburnt, majd az United-et és 41 ponttal ismét az élre rukkolt a 39 pontos Derby C. előtt.

A riviériai teniszversenyekben Gabrowitz magyar bajnok megverte az osztrák bajnokot, Artenselt és a csehszlovák Menzelt, de azután az elődöntőben kikapott a Davis-Cup győztes angol csapat nagyszerű tagjától, Austintól. A férfipárosban Kehrling—Gabrowitz legyőzte az Ausling—Rogers kettőst, de azután 6:3, 7:5 arányban kikapott a Cramm—Kleinschrit német pártól.

A Sportklub Visoky Tátray, cseh jégkorongütő csapat, késvé, csak hétfőn reggel érkezett Bukarestbe, úgyhogy első meccsét vasárnap helyett hétfőn este játssza.

A tátraszéplaki nemzetközi siverenyen a 18 km-es futásban az I. osztályban Lauer cseh bajnok győzött 1:14:05 idővel, a II. osztályban pedig Nohalka (cseh) 1:42:02 idővel.

HIRDETMEY

Baraolt község (Háromszékm.) közhírré teszi, hogy 1934 március 12-én d. e. 10 órakor zárt, írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen bérbeadja a község háza földszintjén levő 5 szobáját (üzlethelyiség, lakószobák), 3 évi időtartamra.

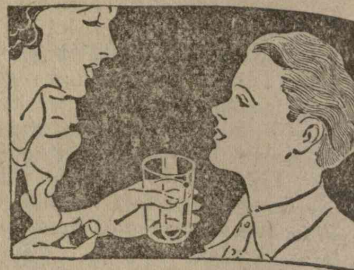
Utóajánlatok tétele nem fogadtatik el. Első árverés sikertelen maradása esetén, a második árverés f. év március 27-én tartatik meg.

Részletesebb felvilágosítások a jegyzői irodában kaphatók, a hivatalos órák alatt.

Baraolt, 1934 február 23.

Előjáróság.

Gondos anya

Ügyel arra, hogy gyermeke, mielőtt megreggelizne, a bacillusok ellen valamit tegyen.

Különösen ebben a veszélyes évszakban fél minden anya, ha gyermeke az iskolából lázas, vagy valamilyen ragályos betegség jeleitől vissza.

Egy tubus HYPEROLNAK kellene minden háznál lennie!

A tudomány egy rendkívül hatásos és teljesen ártalmatlan fertőtlenítőszerrel ajándékozott meg bennünket: a superoxyddal! De frissnek kell lennie. Tegyen egy tablettát Hyperolt egy fél pohár vízbe és friss superoxydja lesz, amellyel naponta többször öblögesse torkát, **őn és gyermekeit, öblögesse szájukat minden reggel Hyperollal és védve lesznek a bacillusokkal és betegségekkel szemben!**

Gondoljon arra, hogy egy jó, hatékony fertőtlenítőszer sem lennie, sem mint egy cukorkát a szájban szétolvasni hagyni nem lehet.

FRISS superoxyd.

HYPEROL

ből készítve, a legjobb fertőtlenítőszer és nem mérgező

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Kis tubus 10 tablettával 30 lej

Nagy tubus 20 tablettával 47 lej

Gedeon Richter készítménye

Prima száraz bűkküzifát szállít napi áron

ORBÁN és KELEMEN

BRASSÓ, MIRCEA VODÁ 8. - Telefon 3—86.

Megrendelések feladhatók:

Kapu-utca 42 sz az udvarban — Telefon 242;

Gonser R, Fekete-utca 23 és az „Ágysz” rozsateri üzletben

Ha bármilyen könyvre

van szüksége, legyen az regény vagy szakkönyv, szindarab, divatlap, vagy kotta, forduljon bizalommal a Brassói Lapok Könyvostályához. Brassó.

TAVASZI ÜLTETÉSHEZ

aiánl gyümölcs- és sétatuját, magas törzsű rózsát és többféle falkolai növényeket

Gazdasági Tanintézet Faiskolája,

Mediaş, Telefon 29. — Árjegyzék ingyen

Eladó vagy bérbeadó mechanikus szövőde

Bukarestben teljesen üzemképes állapotban gyapjú-, gyapot- és selyem szövőre berendezve. Érdeklődők irjanak a bukaresti kiadóba, Str. Sf. Mica No. 9. »DUTA« jeligére

ÜZLETFELHAGYÁS

miatt hagyatéki leltár textil, szövet, kőitáru, vászonáru, női kabát

egész olcsó árban

való kiárusítása megkezdődött. Viszonteladók nagyobb tételnél, gyári árnál

olcsóbban vásárolhatnak

Haas József-cég

Str. Reg. Carol (Kapu-utca) 10.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.